Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

FIRST SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE SEVENTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOL. I

No-7

The 28th March 83

1985

PRINTED AT THE ASSAM GOVERNMENT PRESS,

GUWAHATI

Proceedings of the First Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Seventh General Election under Sovereign Democriatc Republican Constitution of India.

The House met in the Assembly Chamber, Dispur, Gauhati on Monday, the 28th March, 1983 with the Hon'able Speaker in the Chair 11(eleven) Ministers, 1(one) Minister of State and 87 (eighty seven) Members present.

SHORT NOTICE
QUESTIONS AND ANSWERS

Date 28th March, 1983.

Re.—Karbi Anglong District Council

Shri KAIZASONG asked :

3. Will the Minister, Hill Areas be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Government have since decided to defer the date of election of the District Council of Karbi Anglong which is due on or before 5th May 1983 ?

(b) If so, why ?

Shri DHANI RAM RONGPI (Minister, Hill Areas) replied :

3. (a) Yes.

(b) Because it is considered impracticable to complete the required formalities and to hold the election before the onset of the monsoon, let alone 5th May 1983.

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI :—Hon'ble Speaker, Sir. What are the immpracticable reasons, can we ask from the Hon'ble Minister ?

Shri DHANI RAM RONGPI, (Minister)—Impracticable means to observe some formalities, to correct the electoral rolls and other things because it is someshing different from the general election to observe the formalities, it is not possible before the monsoon.

Seri HEMEN DAS :—It is known to the District Council that election is to be held after the expiry of their term. So, may I know from the Minister why no attempt has been made to correct the voters' list ?

Shri DHANI RAM RONGPI (Minister) :—As I mentioned earlier that it is something different between the Assembly election and District Council election and our presumption was that 1979 voters' list would be rectified but that was not done by the Election Commission. So we could not rectify the District Council voters' list.

Shri HEMEN DAS :—Sri I fail to understand when the Assembly election was held on the basis of 1979 rolls then why the election to District Council caenot be held on that basis ?

Shri DHANI RAM RONGPI (Minister) :—Because the term did not expire at that time, when the election of MPs and MLAs was held.

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI :—Is it a fact that this election is postponed because of a resolution passed in autonomous District Council that the tenure of the present Council be extended by one year.

Shri DHANI RAM RONGPI (Minister) :—A resolution may be passed in the District Council.

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI :—Sir, it is a matter of privilege so, I want to ask categorically whether a resolution has been passed ?

Shri DHANI RAM RONGPI (Minister) :—Resolution may by passed.

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI :—Sri, why may be ? Whether it was passed or not ?

Shri DHANI RAM RONPI (Minister) :—I lave alreany said.

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI :—Which on Sir ?

Shir DHANI RAM RONGPI (Minister) :—It is a fact, resolution was passed.

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI :—So, is it a fact that by the resolution the term is extended ?

Shri DHANI RAM RONGPI, (Minister):—I have already said resolution has been passed.

Shri BINOY KUMAR BASUMATRI :—There is another clarification I want. There are complains that indigenous people from Karbi Anglong like Hmars, Bodo Kacharis Khasis, Garos etc. they are sought to be eliminated from the voters' list. Is it a fact Sir ?

Shri DHANI RAM RONGPI, (Minister) :—I have not that information.

Short notice question No. 4 was not put member being absent.

Re : Relief Camps.

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI asked :

5. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Chief Minister has visited the Refugee Camps established at various places where the recent Poll violence victims are kept ?

(b) The number of such camps in the State in operation at present

(c) The number of people taking shelter in these Camps ?

(d) The arrangements made by the Government to look after these victims ?

(e) The scale of ration provided to each of the victims per day ?

(f) Wherher the supply of ration to the camps is regular ?

SHRI HITESWAR SAIKIA (Chief Minister) replied :

5. (a) The Chief Minister has visited some of the relief Camps established in the State, where victims of the recent disturbances are accommodated.

(b) As on 21st March, 1983, 209 Camps are in existence.

(c) The above mentioned number of camps accommodated a total population of 2,64,505.

(d) & (e) The provisions made to look after the inmates of the camps are the following.

(I) Temporary shelter by providing roofed accommodation with the use of C. I, Sheets Tarpaulin etc. in areas where the inmates of the camps were not accommodated in permanent buildings.

(2) Supply of food grains and other essential commodities at the following rates:—

(i) Rice 600 grams per adult per day.

Rice 400 Gms. per child (below 12 yrs.) per pay.

(ii) Pulses 100 Gms. per head day.

(iii) Salt 30 Gms. per head per day.

(iv) Edible oil 30 Gms. per head per day.

Besides arrangements are also made to supply milk to children.

(3) Supply of clothing at the rate of 1 Dhoti or Lungi per head for adult male one Sari or one Mekhla Chadar per head for adult females. Garments are also distributed among children.

(f) Arrangements have been made at the district and Sub-divisional level to ensure regular supply of ration to the camps. Shortages reported are immediately attended to.

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI : Mr. Speaker, Sir, may I ask the Hon'ble Chief Minister whether he had visited the Kokilamilon Bazar Camp where the affected tribal people of Gohpur are camping and where they have been temporarily sheltered till the convening of this Assembly ?

Shri HITESWAR SAIKIA, (Chief Minister) :—I did not visit Kokilamilon camp.

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI :—Is he aware of the number of people that are taking shelter in the Kokilamilon Bazar camp ?

Shri HITESWAR SAIKIA (Chief Minister) :—According to my information about 9000 people are there.

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI :—In that case may I inform the Hon'ble Chief Minister that the actual number of people taking shelter at Kokilamilon camp is 21,390. Will the Hon'ble Chief Minister make arrangements to enlist the names of those people that are affected ?

Shri HITESWAR SAIKIA, (Chief Miniter) :—Sir, the Chief Minister, Arunachal Pradesh also had informed em that there are about 19,000 people. Then I sent some Ministers and according to them at the moment there are

9000 people. About the rest, probably they have gone back to their areas or they might have been with their relatives.

Shri BINOY KUMAR BASUMATRI :—Mr. Speaker, Sir, I have spent three days with my friends in that area and I have all the names of the Gohpur affected people with me. Will the Chief Minister give assurance that the list is with me will be accepted by him the list of affected people ?

Shri HITESWAR SAIKIA (Chief Minister):—I shall be glad if the Hon'ble Member hands over the list to me.

Shri SADHAN RANJAN SARKAR :—Sir, is there a provision to give some amount of cash to each of the camp inmate per day ?

Shri HITESWAR SAIKIA (Chief Minister) :—Yes, there is.

Shri SADHAN RANJAN SARKAR :—If so, is it fact that on such cash money has been paid till now ?

Shri HITESWAR SAIKIA, (Chief Minister):—This was decided very recently and now they are getting.

Shri AFZALUR RAHMAN :—Is the Hon'ble Chief Minister satisfied that the arrangements done or proposed to be done are satisfactory.

Shri HITESWAR SAIKIA, (Chief Minister) Sir, there has been some complaints from some camps.

Short Notice question No. 6 was not put Member being absent.

Mr. SPEAKER :—Now item No. 2 Voting on Vote on Accounts for 1983-84.

Shri MD. IDRIS (Minister, Finance) :—Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that an amount not exceeding Rs. 363,89,62,000 be granted to the Governor of Assam in advance to defray charges in respect of different Departments during the first six months of the financial year ending the 31st March, 1984 under Demands for Grants shown in the Schedule.

*শ্ৰীহেমেন দাস ঃ— চৰকাৰৰ ভোট অন একাউন্টচ্ সম্পৰ্কে মই এটা কথা কব খুজিছো। এয়া হৈছে বহুতো সংগ্ৰামৰ মধ্যমেৰে এই বাৰ বিধান সভাখন গঠিত হয়। আশা আছিল বিধান সভাৰ ওপৰত অৰ্পিত দায়িত্ব সঠিক ভাবে পালন কৰিবলৈ সক্ষম হব। কিন্তু বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই সদনৰ সন্মুখত বাজেটখন যদিও ডাঙি ধৰিলে লগে লগে ছয় মাহৰ কাৰণে ভোট অন একাউন্টচ্ বিচাৰিলে। তাৰ অৰ্থ হব পাৰে, এইটোও যে ছয় মাহৰ কাৰণে বিধান সভাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। ছয় মাহলৈ চৰকাৰে ভোট অন একাউন্টচ্ ডাঙি ধৰিলে। গতিকে যিটো বিচাৰিছিলো বিধান সভাৰ মাধ্যমত কাম কাজ হওক, যিটো খৰ্ব হৈ আছিল যোৱা প্ৰায় তিনিটা বছৰে আৰু সম্পূৰ্ণ এটা বছৰ অচল হৈ আছিল। ছয় মাহৰ বাবে ভোট অন একাউন্টচ্ বিচাৰি অধ্যক্ষ মহোদয় আমাৰ অতীতৰ পুনৰাবৃত্তি ঘটোৱাৰ এক প্ৰচেষ্টা যেন পাও। ভোট অন একাউন্টচ্ আগতে পাঁচ কৰিছিল। অৱশ্যে দেখিছিলো তিনি মাহ, চাৰি মাহৰ কাৰণে কিন্তু এইবাৰ ছয় মাহৰ কাৰণে। গতিকে এই ছয় মাহ যেতিয়া হৈ যাব আৰু বাকী ছয় সাত মাহ তেখেত কিয় বাদ দি থলে মই বুজি নাপাও। একেবাৰে হৈ যাব পাৰে। আমাৰ বিধায়ক সকলৰ প্ৰয়োজন পুংখানুপুংখৰূপে আলোচনা কৰা, যদি তেওঁলোকে সম্ভৱ ইচ্ছা নকৰে তেনেহলে মই কৈছো যে বিধান সভা নেমাতিলে ভৱিষ্যতে নমতাৰ বাণ্টা এটা কৰাটো অনুমান হৈছে। সেইকাৰণে মই বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা স্পষ্টিকৰণ বিচাৰিছো ছয় মাহলৈকে যাতে বিধান সভা বহুৱাৰ নালাগে সেই কাৰণে ছয় মাহৰ কাৰণে ভোট অন একাউন্টচ্ ডাঙি ধৰিছে। এই বিষয়ে এটা স্পষ্টিকৰণ বিচাৰিছো।

Shri MD. IDRIS. (Miaister, Finence) ;—Mr. Speaker Sir, the Hon'ble Member has raised objection to the duration of the Vote on Accounts for 6 months. Sir, the argument which he has advanced I can also use in my favour. Sir, it is a fact that for long since we have not been able to have full discussion on budget on the floor of this House, Our old Members who had the privilege of membership in the outgoing Assembly might recall that in 1980-81 we had no occasion to have a budget discussion on the floor of this House. In 1981-82 we had no occasion to have a discussion or rather had no opportunity to place the budget on the floor of this Hou^e. Again in 1982-83 the same thing happened. We had no occasion to have any budget of course, the House was dissolved in the month of March, 1982. So, all these years the State Budget had to be passed by the Parliament and the full discussion on budget had to be done lateron. Sir, it was my earnest desire to have the full budget prepared and discussed in this session itself but the events have prevented us from doing so as the Hon'ble Members know that the budget had to be prepared in the month of March only and, therefore, we have not been able to compile the budget for the year 1983-84 in full during the short period at our disposal and this difficulty compelled us to bring Vote on Accounts in this House,

---

*Speech not corrected.

It appears from the argument of the hon.member that he would have no objection had this Vote on Account been for 3 months only. But as the situation prevailing in Assam every hon.member is equally anxious and full of anxiety as I do, that is why Sir we have gone for six months. That does not mean that we will not be sitting within this six months. My earnest endeavour would be, Sir, to place the Budget and to make available an opportunity of discussing the budget to the hon.members of the House much earlier than six months. But while I have made the provision for six months I kept in my mind the condition prevailing in the State. We hope we are having better days, peaceful days and we will be able to discuss not only the Budget but other development programmes of the State also in a cool atmosphere.

*Shri MOHAMMED UMMARUDDIN : May I ask a question in respect of Vote on Account ? Vote on Account is for the period of six months. Now, the total revenue receipt for the whole year is to the tune of Rs.392 crores, there being a deficit of Rs.126 crores. Now, the total expenditure of the year comes to near about 13 crores. Of this, here only one-fourth of the expenditure is covered. How the Government will make payment with this meagre amount which is one-fourth of the total expenditure estimated in the budget ? May I also point out to the Minister that I have received complaints that large number of bills are pending in various departments such as PWD, Irrigation, and Embankment & Drainge. Unless certain provision is made for the full one year it may not be possible to meet the outstanding expenditure of various departments. There is a lot of irregularities in the field and lot of difficulty arises for which various development Departments suffer. Certain projects have suffered already. Therefore, I would like to tell the hon.Minister first to meet the outstanding demand of the contractors and others for the works already undertaken. Secondly, there are some incomplete projects where works should be taken up immediately. There should not be any further delay. The Finance Minister may draw overdraft from the Contingency Fund and meet the demand and bring the whole affairs of the Administration upto date so that we can get a tempo of development.

Shri MOHAMMAD IDRIS (Minister) : Mr. Speaker, Sir, I am really grateful to the elder hon.Member Shri Mohammed Umaruddin for the points he has raised If his points relate to Plan expenditure or Plan scheme definitely this will be carried over and all demands should be met to see that works are completed. Regarding outstanding bills of the contractors and other things we shall have to look into this. It is quite possible that there might be some outstanding things that is why I have come for Vote on Accounts. Now about the expenditure I have calculated it. It is exactly 13 crores. I have come before the House for the sanction of the 50 p.c. of it. There is no room for apprehension that I will be short of expenditure. As per budget estimate I have calculated 50 p.c. and asked for 50 p.c. Now as regards overdraft this is an inevitable feature of the State Govt. For the last decade when there was happy time say during

*Speech not corrected.

early Seventies we had no single overdraft. Barring this we had to go for ways and means, overdraft etc every year. If occasion arises we will certainly go for overdraft but that also with a great caution because I have mentioned in my budget speech that we have huge amount of internal debt. This is not a good sign for a State. Even then developing State as ours cannot wait but to go for overdraft to bring financial discipling in the State. Sir, with the co-operation of the hon. members surely I shall try to bring in financial discipline in State and meet the expenditure as judiciously as possible.

শ্ৰীআব্দুচ চোভান :—চাৰ, মই মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এটা কথা জানিব বিচাৰিছো। তেখেতে জানে যোৱা দুটা বিধান সভাত আমি দেখিছো যে ছয় মাহৰ কাৰণে কেতিয়াও ভোট অন একাউণ্টচ্ বিচৰা হোৱা নাছিল। ১৯৮১ চনত তিনি মাহৰ কাৰণে আৰু জনতা চৰকাৰে দিনটো তিনি মাহৰ কাৰণে ভোট অন একাউণ্টচ বিচৰা হৈছিল। বৰ্ত্তমান আমাৰ দেশত যি জটিল সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছে সেই সমস্যা সমূহ সদনত আলোচনা কৰি সমাধানৰ বাবে মাননীয় সদস্য সকলে ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি হিচাবে বহুত আশা বুকুত বান্ধি এই পবিত্ৰ সদনলৈ আহিছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, এই জটিল সময়ত যদি বিধান সভাৰ কোনো অধিবেশন নবহে আৰু মাননীয় সদস্য সকলে যদি তেওঁলোকৰ নিজৰ নিজৰ অঞ্চলৰ সমস্যাবোৰ এই পবিত্ৰ সদনত আলোচনা কৰিবলৈ সুবিধা নাপায় তেনেহলে অধ্যক্ষ মহোদয়, হাজাৰ হাজাৰ মানুহে কষ্ট কৰি এই নিৰ্বাচন পতাৰ কি অৰ্থ থাকিব পাৰে? মাননীয় সদস্য কমৰেড শ্ৰীহেমেন দাসে কৈছেই যে ভোট অন একাউণ্টচ পাচ হোৱাৰ পিচত তেখেতে ৬ মাহৰ ভিতৰত আৰু বিধান সভাৰ অধিবেশন নাপাতিবও পাৰে। গতিকে বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে ৬ মাহৰ কাৰণে ভোট অন একাউণ্টচ পাচ নকৰি তিনি মাহৰ বাবে কৰিব পাৰিলেহেতেন। অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ সময়তো আমি ভালদৰে আলোচনা কৰিব নোৱাৰিলো গতিকে অধ্যক্ষ মহোদয় আপোনাৰ জৰিয়তে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাও যে এই টকাবিলাক খৰচ হোৱাৰ আগতে আলোচনা কৰিবলৈ এই সদনত আমাক যাতে সুবিধা দিয়ে।

THE ASSAM APPROPRIATION (VOTE ON ACCOUNTS) BILL, 1983

Mr. SPEAKER : I do not find any ground to reply by the Hon'ble Minister. The question was already put by the Hon'ble Member Shri Hemen Das and the same was replied ; so there should not be any repetation. Now I put the Motion before the August House that an amount not exceeding Rs.363,89,62,000.00 be granted to the Governor of Assam in advance to defray charges in respect of different departments during the first six months of the financial year ending the 31st March, 1984 under Demands for Grants shown in the Schedule. (The Motion is passed.)

Now item No.3(a) : Let the Appropriation Bill be distributed.

Shri Md. IDRIS (Minister, Finance) : Sir, I beg leave to introduce the Assam Appropriation (Vote on Account) Bill, 1983.

Mr. SPEAKER : Is it the pleasure of the August House to grant leave to introduce the Assam Appropriation (Vote on Account) Bill, 1983 (Voices : Yes, Yes) leave is granted. Now, here is a message from the Governor.

"Raj Bhavan" Dated, Shillong, the March, 1983.

"Under the provision of Article 207(1) of the Constitution of India, I, Prakash Mehrotra, Governor of Assam recommed the introduction in the Assam Legislative Assembly of the Assam Appropriation (Vote-on-Account) Bill, 1983.

Sd/- P. MEHROTRA,
Governor of Assam

Shri Md. IDRIS (Minister, Finance) : Sir, I beg to introduce the Assam Appropriation (Vote on Account) Bill 1983.

Mr. SPEAKER : Item No. 3(b)

"RAJ BHAVAN"

Dated, Shillong, the March 1983.

"Under the provision of Article 207(3) of the Constitution of India I. Prakash Mehrotra, Governor of Assam, recommend that the Assam Appropriation (Vote-on-Account) Bill, 1983 be taken up for consideration by the Assam Legislative Assembly.

Sd/- PRAKASH MEHROTRA,
Governor of Assam

Shri Md. IDRIS (Minister, Finance,) Sir, I beg to move that the Assam Appropriation (Vote on Account) Bill, 1983 be taken into consideration.

* শ্ৰী মহম্মদ আলি ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি পবিত্ৰ সদনত আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যি এপ্ৰ্প্ৰিয়েচন বিল আনিছে তাৰ ওপৰত কেইটামান বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ বিচাৰিছো আৰু এই সম্পৰ্কত মাননীয় বিত্ত মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই সদচিন্তা কৰিব বুলি আশা ৰাখিছো।

---

*Speech not corrected.

ভোট অন একাউণ্ট বিলৰ কেইবাটাও শিতান আছে। তাৰ ভিতৰত মই প্ৰথমতে আবকাৰী শিতানত কবলৈ বিচাৰিছো। অসমত আবকাৰী শিতানৰ পৰা কিমান আয় হয় সেই কথা মই নাজানো। এটা কথা জানো যে অসমৰ যি কেইখন জিলা আছে সেই কেইখনৰ কেইখন মানক মদ নিষিদ্ধ জিলা কৰিছে আৰু কেইখনমান জিলাক মদ প্ৰস্তুত কৰিবলৈ লাইচেন্স দিয়া হৈছে। অসমৰ যি কেইখন জিলাত মদ বনাবলৈ লাইচেন্স দিছে সেই কেইখন জিলাৰ পৰা চৰকাৰৰ পুঁজিলৈ ৰাজহ আহিছে যি কেইখন জিলাক ড্ৰাই কৰি ৰখা হৈছে তাৰ পৰা চৰকাৰৰ ভৰাললৈ ৰাজহ অহা নাই। কিন্তু ড্ৰাই জিলা বিলাকতো মদ বনাবলৈ এৰা নাই। গোৱালপাৰা জিলা ড্ৰাই জিলা যদিও তাত ঘৰতে মদ বনোৱাৰ কাৰখানা আছে আৰু সেই বিলাক চলি আছে। মই উদাহৰণস্বৰূপে কব বিচাৰিছো যে টুকেশ্বৰী দেৱালয়ৰ ওচৰত মাদাপাৰ নামৰ এখন গাঁও আছে। সেই গাঁওখনত চুলাই মদ তৈয়াৰ কৰা কাৰখানা আছে। সেই গাঁওখনৰ অৱস্থা আজি দুই বছৰ মানৰ আগতে একেবাৰে বেয়া আছিল। কিন্তু তাত চোৰাং ভাবে মদ প্ৰস্তুত কৰাত আৰু কৰ আদি যি দিবলগীয়া নোহোৱাৰ কাৰণে মানুহ বিলাক দুই বছৰৰ ভিতৰতে বেচ টনকীয়াল হৈ পৰিছে। এই দৰে যেতিয়া মদ প্ৰস্তুত হৈ আছে তেতিয়াহলে তাৰ পৰা চৰকাৰে ৰাজহ হেৰুৱাৰ কোনো কথা থাকিব নালাগে। সেই বিলাকত লাইচেন্স ইচু কৰি ৰাজহ আদায় কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মই ভাবো যে গোটেই অসমতে যেতিয়া দেখাদেখিকৈয়েই হওক বা চোৰাং ভাবেই হওক মদ প্ৰস্তুত কৰি থকা হৈছে সেই কাৰণে অসমৰ কোনো ঠাইতেই ড্ৰাই এৰিয়া নকৰি সকলোতেই মদ প্ৰস্তুত কৰাৰ লাইচেন্স দি চৰকাৰে ৰাজহ আদায় কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াৰ পিছত মই শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কওঁ যে, এই শিতানত যিবিলাক টকা দিয়া হৈছে সেই বিলাক টকা সম্পূৰ্ণ ভাৱে খৰছ হোৱা নাই। আজি তিনি বছৰৰ আগতে গোৱালপাৰা মহকুমাৰ ডি, আই অফিচলৈ ৪ লাখ টকা দিয়া হৈছিল বিভিন্ন কামৰ কাৰণে কিন্তু সেই টকাখিনি খৰছ কৰাৰ হিচাব আজিলৈকে দিবপৰা নাই। শিক্ষা বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান দুৰ্নীতিয়ে দেখা দিছে। যোৱা বছৰত এল, পি, স্কুলৰ গৃহনিৰ্মাণৰ কাৰণে কোনো কোনো স্কুলক ১০।২০।৫ হাজাৰকৈ টকা অনুদান দিয়া হৈছিল। কিন্তু সেই টকা সম্পূৰ্ণ খৰছ নোহোৱাকৈয়ে এই টকা সম্পূৰ্ণ খৰছ হৈছে বুলি দেখুৱা হৈছে। ৰাজহুৱা ভাৱে শিক্ষা সচিবৰ ওপৰত আপত্তি দিয়া স্বত্বেও আজিলৈকে তাৰ কোনো ব্যৱস্থা নহল। আধা আধি টকা পকেটতে থাকি গল। শতমৰা চৰত থকা এখন এল,পি স্কুলত ১০ হেজাৰ টকা দিয়া হৈছিল তাৰে পাছ হেজাৰ টকা এছ, আই আৰু প্ৰধান শিক্ষকৰ মাজত ভগাই ললে। এল, পি স্কুল বিলাকত প্ৰাদেশীকৰণ কৰাৰ পিছতো প্ৰধান শিক্ষক সকলেই চেক্ৰেটেৰী হিচাবে থাকি যোৱাৰ ফলত ৰাইজৰ কণ্ট্ৰল নোহোৱা হৈ গল। তাৰ পিছত কৰ্তৃ বিচাৰ কৰোতেহে প্ৰধান শিক্ষকে ৰাইজক আদৰ সাদৰ কৰা হৈছে। গোৱালপাৰা জিলাৰ মেঘালয় বৰ্ডাৰৰ পাৰ্ব্বত্য যিবিলাক গাৰোজাতিৰ অধ্যুষিত অঞ্চল আছে সেই বিলাক অঞ্চল শিক্ষা দিক্ষাত একেবাৰে পিছপৰা আৰু এই বিলাক শিতানত যি বিলাক টকা তালৈ পঠোৱা হয় সেই টকা বিলাক যাতে ভাৰপ্ৰাপ্ত বিষয়া সকলে খাব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

তাৰ পিছত শ্ৰম আৰু নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰটো গোৱালপাৰা জিলা উপনিবেশন পৰিণত হৈছে। বিভিন্ন বিভাগৰ বৰমূৰীয়া সকল বাহিৰৰ পৰা যোৱাৰ কাৰণে সেই সকলৰ লগত যি বিলাক ভাতৰন্ধনীকে আদি কৰি মানুহ যায় তেওঁলোকক তাতে নিযুক্তি দিয়ে চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ আদি চাকৰিত। ফলত থলুৱা প্ৰাৰ্থীসকল বঞ্চিত হবলগীয়া হয়। উদাহৰণ স্বৰূপে গোৱালপাৰা ফৰেষ্ট ডিভিজনত ৰামপুৰৰ পৰা যোৱা শ্ৰীশৈলেন কলিতা নামৰ লৰা এজনক ফায়াৰমেন হিচাবে নিযুক্তি দিয়া কথাটোকে আঙুলিয়াব পাৰি। এনেকুৱা হোৱাৰ কাৰণে যি ৰেজিয়নেল ইম্বেলেন্স হৈছে সেইটো যাতে হব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ষিবিলাক অনুসূচীত জাতিৰ মাছমৰীয়ালোক আছে সেই সকল লোকৰ নামত সমাজৰ একোশ্ৰেণীৰ সুবিধাবাদী লোকে চাহাইটি তৈয়াৰ কৰি তাৰ কাৰণে পোৱা মজুৰী আদিৰ টকা আত্মস্যাৎ কৰি খাই থকাৰ কাৰণে প্ৰকৃত যি সকল মাছমৰীয়া লোক সেই সকল বঞ্চিত হৈ আছে। গতিকে এইটো যাতে হব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে আমাৰ মন্ত্ৰী সভাই নজৰ দিব লাগে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াৰ পিছত বন বিভাগৰ সংক্ৰান্তত ক'ও যে, গোৱালপাৰা জিলাৰ আহিব লগীয়া যি ৰয়েলটি সিও চৰকাৰে পোৱা নাই। জনতা চৰকাৰৰ আগেয়ে থকা সবদ সবদ কাঠৰ দক্ষিণাঞ্চলত থকা বন অঞ্চল বিলাক একেবাৰেই তহিলং কৰি পেলালে। ফলত ইয়াৰ পৰা আহিব পৰা ব্যৱসায়ীক পাৰ্মিট ইচ্ছ কৰি ৫।১০০ ডালকৈ গছ দিছিল। কিন্তু জনতা চৰকাৰ আহি সেই বিলাক বন্ধ কৰি দিয়াৰ ফলত পাবলগীয়া ৰয়েলটি খিনিও আমাৰ চৰকাৰে নেপালে আৰু যি ধন জমা দিয়া হৈছিল সেইখিনিও ঘূৰাই নিদিলে।

Mr. SPEAKER : Hon. Member is requested to confine himself the subject matter.

শ্ৰীমহম্মদ আলি : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰেলৰেক স্লিপাৰ চাপ্লাই কৰিলে প্ৰতিখন স্লিপাৰৰ কাৰণে অসম চৰকাৰৰ ৰাজহৰ শিতানত ৪০ টকাকৈ ধন জমা হয়। কিন্তু গোৱালপাৰা মহকুমাত এইটো বন্ধ কৰি দিয়াৰ কাৰণে একোখন স্লিপাৰতে ৪০ টকা হিচাবে ইমান খিনি ৰাজহৰ টকা লোকচান হৈছে।

ইয়াৰ পিছত মই আমাৰ পঞ্চায়ত বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত কও যে চাৰিলাখ টকা হেড ওৱাইজ ডাইৰেক্টৰে মহকুমা পৰিষদক দিয়ে। কিন্তু ১৯৭৬ চনতে যোৱা সেইখিনি টকা গোৱালপাৰা মহকুমা পৰিষদে খৰছ কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে তাৰ পিছত আৰু অনুদান দিয়াটো বন্ধ কৰি দিয়া হয়।

তাৰ পিচত গোৱালপাৰা মহকুমা পৰিষদ অচল হৈ যায়। চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা অনুদান ব্যৱস্থা কৰা নহল। ১৯৭৯ চনত নতুন মহকুমা পৰিষদ গঠণ হল তেতিয়াও বিলিজ কৰাৰ ব্যৱস্থা নহল। ২৯ লাখ টকা জমা হৈ আছে হিচাব দাখিলৰ সময় পোৱা নগল আৰু কিছুদিন পাছত এ জিয়ে পঞ্চায়াত সমূহৰ সঞ্চালকক নিৰ্দ্দেশ দিলে যে সেই টকা ঘূৰাই দিব লাগে আৰু সেই মৰ্ম্মে ডিৰেক্টৰে ঘূৰাই দিবলৈ বাধ্য হল গতিকে পঞ্চায়ত ডিৰেক্টৰৰ যোগেদি মহকুমা পৰিষদ বিলাকক যিখিনি ধন দিয়া হয় সেইখিনি যাতে ভালৰকমে খৰছ হয় তাৰ প্ৰতি যাতে চৰকাৰে দৃষ্টি ৰাখে তাৰ কাৰণে অনুৰোধ জনালো।

এতিয়া আকৌ জানিব পাৰিছো যে পঞ্চায়ত বিলাক এধক কৰা হব আৰু তাৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা লৈছে। এধক হলে নিশ্চয় দলীয় ভিত্তিতে কৰিব। দলীয় ভিত্তিত কৰিলে'ও যাতে পঞ্চায়ত সমূহলৈ যিখিনি অনুদান যায় সেইখিনি যাতে ভালভাবে খৰছ হয় তাৰ কাৰণে চৰকাৰে দৃষ্টি ৰাখিব বুলি আশা কৰি মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীপূৰ্ণ বড়ো : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বিনিয়োজন বিধেয়কৰ ওপৰত মই কেইটামান কথা কব বিছাৰিছো। অনুসূচিত জাতি আৰু জনজাতিৰ কল্যান শিতানত যিখিনি ধন ধৰা হৈছে সেইখিনি ধন বহুত কম। অধ্যক্ষ মহোদয় অনুসূচিত জাতি আৰু জনজাতিৰ লোক সকল এতিয়া'ও বহুত পিচপৰা অৱস্থাত আছে। জনজাতিৰ লোক সকল প্ৰায় সকলোবোৰেই কৃষিজীৱ লোক আৰু তেওঁলোক দৰিদ্ৰ আৰু গৰীব লোক। সেই লোক সকলৰ আৰ্থিক সাহায্যৰ কাৰণে যিখিনি ধন ব্যয় কৰা হয় তাৰ কাৰণে একোখন মহকুমা পৰ্য্যায়ত উন্নয়নমূলক কমিটি কৰা হয়; সেই উন্নয়নমূলক কমিটি সমূহত নহয় সময়ত মন্ত্ৰী মহোদয় সকলে নিজৰ ইচ্ছামতে সদস্য সকলক বাচি লয়। আমি যি সকল বিৰোধী

পক্ষত আছে সেই সকলৰ পৰামৰ্শ লোৱা নহয় অৰ্থাত সেই কমিটি সমূহৰ সদস্য লোৱাৰ ক্ষেত্ৰত বিৰোধী সদস্য সকলৰ পৰামৰ্শ ননয়। এই শিতানৰ ধন খৰচ কম সেই ধনখিনিও উপযুক্ত ব্যক্তিয়ে যাতে পাব পাৰে বা দুখীয়া ৰাইজে যাতে পাব পাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিলে ভাল হয়। এই ক্ষেত্ৰতো পক্ষপাতিত্ব কৰা বেয়া কথা। বহুত ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যি সকল আচল গৰীব লোক তেঁওলোকে এই অনুদান পোৱাৰ পৰা বঞ্চিত হয় কাজেই ইয়াত যিখিনি ধন ধৰা হৈছে জনজাতিৰ উন্নয়নকল্পে সেইখিনি খৰচ তাকৰ হৈছে। সেইখিনি ধন বিতৰণ কৰোতে যাতে আচল গৰীব লোকে পায় তাৰ কাৰণে বিভাগীয় মন্ত্ৰীক পৰামৰ্শ দিয়া উচিত যাতে তেখেত সকলে অন্ততঃ বিৰোধীদলৰ বিধায়ক সকলৰ লগতো আলোচনা কৰে। আচল গৰীবে যাতে ধন পায় সেই বিলাক চোৱাচিতা কৰা কাৰণে মহকুমা পৰ্য্যায়ত একোজন বিষয়া আছে তেঁওলোকে অনুদান বিতৰণ কৰাৰ পাচত আৰু খবৰ লবলৈ নাযায় ধনখিনি মিচইউজ হৈছে নে ভাল কামত লাগিছে সেই বিলাক চোৱাও দৰ্কাৰ ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ শিতানত যি ধন ধৰা হৈছে সেইখিনি বেছি হৈছে বুলি মই কব খোজা নাই। আচলতে শিক্ষাৰ শিতানত যিখিনি ধন খৰছ কৰা উচিত সেইখিনি ধন খৰছ কৰা হোৱা নাই; যাৰ কাৰণে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এতিয়াঁও বহুতো লোক শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আছে। আজিও ২৩০০ খন গাঁৱত এল পি স্কুলেই নাই। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতো বিভাজন অনা হৈছে আৰু শিক্ষক শ্ৰেণী দৃষ্টিকোনৰ পৰা চোৱা হৈছে। গাঁও অঞ্চলত যি বিলাক স্কুল আছে সেইবিলাকত গৰীব শ্ৰেণীৰ লোকৰ লৰা ছোৱালী পঢ়ে গতিকে তেঁওলোকৰ প্ৰতি সমদৃষ্টি দিয়া হোৱা নাই। চহৰৰ স্কুলবিলাক উচ্চমানবিশিষ্ট। কাৰণ চহৰ অঞ্চলত কিন্দাৰ গাৰ্ডেন ,পাব্লিক স্কুল কৰা হৈছে সেই স্কুল বিলাকত চৰকাৰৰ গুৰুত্ব বেছি। আনহাতে গাঁৱৰ স্কুল সমূহ নিম্নমানৰ। শিক্ষাত গণতন্ত্ৰ বিৰোধী স্বৰূপ স্পষ্ট। গতিকে এইশ্ৰেণী দৃষ্টি কোন পৰিত্যাগ কৰা দৰ্কাৰ। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে সিদিনা এটা বৰ ভাল কথা কৈছে যে এই শিক্ষা সলনি কৰাৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। এই শিক্ষা ব্যৱস্থা পাইছিলোঁ আমি বৃটিছৰ উত্তৰাধিকাৰী সূত্ৰে। গতিকে, এই শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ পৰিবৰ্ত্তনৰ প্ৰয়োজন হৈছে। এই খিনিতে মই এটা কথা উল্লেখ কৰিব খুজিছো যে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যিখিনি ধন খৰচ কৰা হয় সেই খিনিও ঠিকমতে খৰচ কৰা নহয়। এটা সময়ত মই যিখন কলেজত অধ্যাপক আছিলোঁ সেইখন কলেজ অৱশ্যে এতিয়া ডেফিছিট গ্ৰাণ্ট পাইছে। মই বিধায়ক হোৱাৰ পিচত সেইখন কলেজলৈ ৫০ হেজাৰ টকাৰ এটি ঘৰ নিৰ্ম্মাণৰ অনুদান দিয়া হৈছিল। কিন্তু মই আজিলৈকে ঘৰ বন্ধা নেদেখিলো। টকাখিনি কি হল নাজানোঁ। সেইখন কলেজত এতিয়া গৰ্ভনিং বডি নাই, অধ্যক্ষজনেই তাৰ সৰ্বেসৰ্বা। সেই কলেজ খনৰ ভাল ঘৰ নাই, ঘৰ বন্ধাৰো অতি দৰকাৰ। দুবছৰৰ অধিক কাল হল, এই টকা খৰচ কৰা নেদেখিলো। যিহেতু গোৰেশ্বৰ কলেজত গৰ্ভনিং বডি নাই অধ্যক্ষৰ ইচ্ছামতে সকলো কাজ চলে। সেইখন কলেজত তিনিগৰাকী অধ্যাপকক আন্দোলনৰ প্ৰতি সহাৰি নজনোৱাৰ কাৰণে অধক্ষ্যই বৰ্খাস্ত কৰিছে। কলেজৰ ওপৰত শিক্ষা বিভাগৰ কোনো কন্টোল নাই। গতিকে মঞ্জুৰী দিয়া হৈছে যদিও খৰচ হৈছেনে নাই তাৰ প্ৰতি চৰকাৰে আজিও দৃষ্টি দিয়া নাই। চৰকাৰী মঞ্জুৰী টকা যাতে অপচয় নহয় তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো আৰু তাকে কৈ মই সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীআব্দুচ চোভান :—অধ্যক্ষ মহোদয় ভোটঅন একাউন্টচত বিটো পৰিবহন বিল মাননীয় বিত্ত মন্ত্ৰীয়ে আনিছে এই বিষয়ে মই দুটা এটা কথা কব বিচাৰিছো। অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ পৰিবহন বিষয় সমন্ধে মই দুটা এটা কথা কব বিচাৰিছো। মোৰ এটা সুযোগ আছিল। ১৯৮১ চনত মই পৰিবহন নিগমৰ বোৰ্ডৰ মেম্বাৰ আছিলো। মই তেতিয়া দেখা পাইছিলো যে কৰপোৰেচন বহুতো ঠাইত ষ্টেচন নাই, যাত্ৰী এজন থিয় হবৰ জাগা নাই। এনেকুৱা অসুবিধাৰ মাজেদি যাত্ৰী সকলে পৰিবহনৰ বাছত যাতায়ত কৰে। উদাহৰণস্বৰূপে মই কব বিচাৰিছো বৰপেটাৰী মই জনাত বাৰ বিঘামান মাটি চৰকাৰে কিনিছে। কিন্ত আজিলৈকে সেই ১২ বিঘা মাটিত তেখেত সকলে

ঘৰ কৰিবলৈ সুযোগ পাইছে, চৰকাৰেৰ আজিলৈকে সেই মাটি ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ সুযোগ পাইছে। আজি ১২ বিঘা পৰি আছে। ট্ৰেন্সপোৰ্ট অফিচটো ভাড়া ঘৰত পৰি আছে। ১৯৭৯ চনৰ নবেম্বৰ মাহৰ ২৬ তাৰিখৰ পৰা কলগছীয়া আৰু গুৱাহাটীৰ মাজত পৰিবহন নিগমৰ বাছ চলি আছে। কিন্তু তাত আজিলৈকে পৰিবহন নিগমৰ ঘৰ হোৱা নাই। মই বহুত বাৰ আবেদন জনাইছো, কিন্তু আজিলৈকে সেই কলগছিয়াৰ ট্ৰেন্সপোৰ্ট ঘৰ হোৱা নাই। তাত মাটিবাৰী সকলো ঠিক ঠাক কৰি দিছে আৰু সেই মাটিত ডিপাৰ্টমেন্টৰ মানুহ গৈ পৰিদৰ্শনও কৰি আহিছে। কিন্তু আজিলৈকে এটা ভাড়াঘৰতহে পৰিবহন নিগমৰ কাৰ্য্যালয় চলি আছে। হাউলী নেচেনেল হাইউৱেৰ ওচৰত চাৰি বিঘা নে পাচ বিঘা মাটি কিনিছে। একদম ফৰোৱাৰ্ড জাগা। কিন্তু তাতো ভাড়াঘৰত পৰিবহন নিগমৰ কাৰ্য্যালয় চলি আছে। বৰপেটাৰোডত মই নিজে বিভাগীয় কৰ্ম্মকৰ্ত্তা সকলক এটা ঘৰ দেখাই দি আহিছিলো। এই ঠাই ডোখৰ আন্তৰজাতিক ঠাইৰ নিচিনা। ইয়াত বিভিন্ন ধৰণৰ মানুহ বসবাস কৰি আছে। তাঁত ৰেল ষ্টেচন আছে, পাবলিক ষ্টেচন আছে কিন্তু তথাপিও তাত যাত্ৰীৰ বৰ ভিৰ হয়। কিন্তু আজিলৈকে তাত এটা পৰিবহন ঘৰ নিৰ্ম্মাণ কৰা নহল। মই যোৱাবাৰেই এটা ঘৰ দেখুৱাই দিছিলো। সেই ঘৰো ঘৰাতেই ভাৰা লৈ তাৰ এটা কাউন্টাৰ খুলি দিবলৈ কৈছিলো আৰু সেই ঘৰটো নেচনেল হাইৱেৰ সুচল ঠাইত আছিল। কেতিয়াবা এখনহে বাছ আহে তাকো আহি আধা বাটৰ পৰা ঘুৰি গুচী যায়। আৰু বাকীবিলাক নেচনেল হইৱেৰে পাৰ হৈ গুচি যায়। অধ্যক্ষ মহোদয় মই ব্যক্তিগত অভিজ্ঞতাৰ পৰাই কৈছো এই-বিলাক কেৰোণ এই বিভাগত আছে। মই আৰু এটা উদাহৰণ দিব বিচাৰিছো। শিলচৰতো যিটো এ, এচ, টি, চিৰ অফিচ বিল্ডিং বনোৱা হল সেইটো . আজিলৈকে ৰিপিয়াৰিং কৰা হোৱা নাই। ফলত বৰষুণ আহিলে তাঁত বহিব নোৱাৰি। এইদৰে বছৰি আমি পৰিবহনৰ নামত টকা ব্যয় কৰা হয়। কিন্তু তাৰ পৰা কোনো উপকৃত হব পৰা নাই। গতিকে মোৰ সন্দেহ হৈছে যিবিলাক টকা অনুমোদন কৰা হৈছে সেইবিলাক ভালধৰণে খৰচ কৰা হৈছে নে নাই সন্দেহ। অধ্যক্ষ মহোদয় তাৰ পিচত মই বিদ্যুত বিভাগৰ দুই আষাৰমান কথা নকৈ নোৱাৰিলো। মই ধনাবাদ জনাইছো যে যোৱা দুই তিনি বছৰৰ ভিতৰত বহু গাও বিজুলিবাতি আহিল, কিন্তু কিছুমান ঠাইত এতিয়াও মাত্ৰ খালি পোল্ট বিলাক পৰি আছে। গোৱালপাৰা চাৰডিভিজনত পঠাশালাৰ পৰা কলগছিয়ালৈ বাছৰ পৰা ৫০ কিলোমিটাৰ কম নহয়। কিন্তু কলগছিয়াত লাইট লগাবলগীয়া হলে ৰাইজে একেবাৰে ৪০ কিলোমিটাৰ পথ অতিক্ৰম কৰি পাঠশালালৈ আহিবলগীয়া হয়। ইমানদুৰ আহি কাম নহলে ৰাইজে অতি কষ্ট ভোগ কৰিব লগীয়া হয়। গতিকে প্ৰয়োজন অনুসাৰে ইলেট্ৰিকৰ চাব ডিভিজন খুলি ৰাইজৰ এই অসুবিধা খিনি দুৰ কৰে। তাৰ পিচত শিক্ষা বিভাগৰ বিষয়ে মই দুই আষাৰ কম আৰু বেচি দীঘলীয়া নকৰো। এই বিভাগটো অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিভাগ। যিহেতু ইয়াত কিছুমান নৈতিক অধঃপতন ঘটিছে আৰু কম জোৰি মানুহৰ মাজত বিভেদৰ আৰু বিশৃঙখলাৰ সৃষ্টি হৈছে। গতিকে শিক্ষাৰ শিতানত যি টকা খৰচ কৰ হৈছে তাৰ দ্বাৰা আমাৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত নৈতিক শিক্ষা দিয়াত বিশেষ মনযোগ দিয়ে আৰু শিক্ষা ষি মূল উদ্দেশ্য তাৰ ওপৰত বিশেষ নজৰ দিয়ে আৰু টকা পইচা বিলাকৰ সদ ব্যৱহাৰ কৰে। সেইদৰে স্বাস্হ্য বিভাগটো দুই এষাৰ কথা নকৈ নোৱাৰিলো। আমাৰ যিবিলাক মেডিকেল চাব-চেন্টাৰ আছে আৰু পাবলিক হেল্থ চেন্টাৰ আছে সেই বিলাকত যথেষ্ট অসুবিধাই দেখা দিছে। তাঁত কম্পাউন্ডাৰ নাথাকে, ডক্তৰো নাই, ঔষধপাতি মজুত নাথাকে আৰু যি দুই এখন বেদ আছে তাঁত থাকিব নোৱাৰি। মোৰ সমষ্টিৰে তিতাপানী এটা ষ্টেট ডিচপেনসেৰী আছে। সেইটো প্ৰায় বাৰ চৈধ্য বছৰ হৈ গ'ল মানাহ নদীয়ে ভাঙিলে। কিন্তু তাৰ নিৰ্ম্মাণৰ কাম এতিয়াও হোৱা নহী। সেইদৰে বিলাসীপাৰালৈ আহিলে তাতো দেখিব ঘৰ নাই। মই নিজে মাটি বিচাৰি দিছিলো আৰু ঘৰ বান্ধিবলৈ কৈছিলো কিন্তু আচৰিত কথা যোৱা জনতা চৰকাৰৰ, টইামুৰ মিনিষ্টাৰৰ দিনত, কেশৱ গগৈৰ দিনত এই কাম নহল। কিন্তু এই নতুন চৰকাৰে কিমান দুৰ আগ বাঢ়িব তেখেত সকলেহে জানে। মই জানিব বিচাৰিছো সদনত প্ৰতিতো শিতানত বছৰে বছৰে যথেষ্ট টকা অনুমোদন সদনত দিয়া হয়। কিন্তু এই টকা পইচা বিলাকৰ কোনো সদব্যৱহাৰ যে হৈছে তাত মোৰ সন্দেহ আছে। ষ্টেট ডিচপেনচাৰি বিলাকত ডাক্তৰ নাথাকে, ঔষধপাতিও নাথাকে গতিকে নামত ষ্টেট ডিচপেনচাৰ ৰাখি টকা পইচা অবাবতে খৰচ কৰাটো কোনো যুক্তি নাই।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াত উদ্যোগৰ কথাও উল্লেখ কৰা হৈছে। কিন্তু আমাৰ দেশত প্ৰত্যেক বাৰতে দেখা যায় যে উদ্যোগৰ বিষয়ত যি ধৰণে মনোযোগ দিব লাগে সেই ধৰণে মনোযোগ দিয়া হোৱা নাই। মোৰ হাতত জলন্ত প্ৰমান আছে আৰু আমাৰ বৰপেটা মহকুমাৰ আন এজন মাননীয় সদস্যও এই বিষয়ে জানে যে প্ৰয়াত ৰাষ্ট্ৰপতি ফখৰুদ্দিন আলি আহমেদ ডাঙৰীয়া যেতিয়া কৃষি মন্ত্ৰী আছিল তেতিয়াই গঞ্জাঁকুচি নামৰ ঠাইত এটা মৰাপাট কলৰ আধাৰ শিলা স্থাপন কৰিছিল। কিন্তু আধাৰ শিলা স্থাপনৰ পিচৰ পৰা তাত একো কামেই কৰা হোৱা নাই। সেই ঠাই এতিয়া হাবিত পৰিণত হৈছে। তাত বৰ্ত্তমান মানুহ থকা দূৰৰ কথা তাত হেনো ভূতো নাথাকে। আজি ইমনা বছৰে সেই ঠাইখিনি এনেয়ে পৰি আছে। আজি কুৰি শতিকাৰ শেষৰ ফালে বিশ্বৰ ভিতৰত যিবিলাক দেশে উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়ি গৈছে সেইবিলাক দেশেই বিশ্বৰ আগশাৰীৰ দেশ হিচাবে পৰিগণিত হৈছে। সেই দেশ বিলাকৰ ভিতৰত আমাৰ ভাৰতবৰ্ষও এখন আগ শাৰীৰ দেশ হিচাবে পৰিচয় দিব পাৰিছে। কিন্তু মই বুজি পোৱা নাই যে তেনেকুৱা এখন আগশাৰীৰ দেশৰ ৰাজ্য হৈও অসম খনক কিয় এইদৰে অবহেলা কৰা হৈছে। গতিকে মই মাননীয় অধ্যক্ষৰ জৰিয়তে আমাৰ বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাও যাতে আমাৰ এই পিচপৰা দেশখনক উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত আগবঢ়াই নিয়াৰ কাৰণে যতপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰিব লাগে আৰু এই বিষয়ে মনোযোগ দিব লাগে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যত প্ৰায় প্ৰত্যেক বছৰেই প্ৰাকৃতিক দুৰ্য্যোগে দেখা দিয়ে। কেতিয়াবা ধুমুহা আৰু কেতিয়াবা বানপানী হৈ গোটেই ৰাজ্যখনকে ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰে। এই প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ শিতানত যথেষ্ট পইচাও খৰচ কৰা হয়। কিন্তু চৰকাৰক মই এটা কথা দৃষ্টি-গোচৰ কৰিব বিচাৰিছো যে এই শিতানত যিবোৰ টকা পইচা খৰছ কৰা হয় সেইবোৰ ধনৰ সদব্যৱহাৰ হয় বুলি মই নাভাবো। আমি সকলোৱে জানো যে আমাৰ ৰাজ্যত প্ৰত্যেক বছৰেই বান পানী হয়, সেই কাৰণে আমি বানপনাী হোৱাৰ আগতে এইবোৰ ধনৰ যাতে সদব্যৱহাৰ কৰিব পৰা যায় তাৰ কাৰণে আগতীয়াকৈ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। এবাৰ বানপানী হৈ আমাৰ বাইজ যেতিয়া ক্ষতিগ্ৰস্ত হয় তাৰ কেবা মাহো বা কেতিয়াবা কেতিয়াবা কেবাবছৰো পিচলৈ ক্ষতিগ্ৰস্ত ৰাইজে এই সাহায্য নাপায়। সেই কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনাও যদি প্ৰকৃততে চৰকাৰে এই ক্ষতিগ্ৰস্ত লোক সকলক উদ্ধাৰ কিম্বা সাহায্য দিয়াৰ ইচ্ছা আছে তেনেহলে উপযুক্ত সময়ত এই টকাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু যাতে এই ধনৰ সদব্যৱহাৰ হয় তাৰ প্ৰতি নজৰ দিব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ এটা ফ্লাড কণ্টোল বিভাগো আছে। এই বিভাগটোৱে বানপানী নিয়-ন্ত্ৰণ কৰিবৰ কাৰণে বান্ধ, মথাউৰি আদি বান্ধিবৰ কাৰণে মাটি অধিগ্ৰহণ কৰে আৰু যিবোৰ মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হয় সেইবোৰৰ কাৰণে মাটিৰ শ্ৰেণী অনুযায়ী খেতিয়ক বা মাটিৰ বাবে টকা দিব লাগে। কিন্তু আপোনালোকে শুনি আচৰিত হব যে এই মাটি অধিগ্ৰহণ কৰাৰ দহ বাৰ বছৰৰ পিচতো সেইবোৰৰ বাবদ মাটিৰ মালিকে যি টকা পাব লগা আছে সেইবোৰ আজিও পৰিশোধ কৰা হোৱা নাই। অকল মোৰ সমষ্টিতে নহয় অসমৰ চাৰিও ফালে এনে ধৰণৰ বিষয় চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা নিষ্পত্তি নকৰাকৈ পেলাই থোৱা হৈছে। গতিকে এই বিষয়েও সোনকালে মনোযোগ দিবলৈ মাননীয় বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনু-ৰোধ জনালো।

ইয়াৰ পিচত মই গড়কাপ্তানি বিভাগৰ বিষয়ে অলপ কও। এই বিভাগটো প্ৰত্যেক বছৰে চৰকাৰৰ ভঁৰালৰ পৰা অজস্ৰ টকা খৰচ কৰা হয়। মই আনৰ কথা নকও, মোৰ নিজৰ সমষ্টিত যাঠি সত্তৰ কিলো-মিটাৰ গড়কাপ্তানি বিভাগৰ ৰাস্তা হিচাবে আছে। এই ৰাস্তাবোৰত গাড়ী চলোৱাটো দূৰৰেই তাত মানুহেই খোজ কাঢ়িব নোৱাৰে। এই ৰাস্তাবোৰৰ তদাৰক বা মেৰামতি আদিৰ কাৰণে এচ, ডি, অ ইঞ্জিনিয়াৰ আদিকে ধৰি ৰোড মহৰা, লেবাৰ আদি ৰখা হয়। কিন্তু ওপৰৰ পৰা তললৈ কোনো বিষ-য়াই লেবাৰেনো কাম কৰিছে নে নাই বা ৰাস্তাবোৰৰনো অৱস্থা কেনে সেইবোৰ কথা কোনো দিনে লক্ষ নকৰে। অথচ এইসকল লোকক নিয়োগ কৰি বছৰে বছৰে চৰকাৰৰ ভঁড়ালৰ পৰা অজস্ৰ টকা খৰচ হৈ আছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ অসম দেশখন তেনেই পিচপৰা দেশ আৰু ইয়াত বহুত নিবনুৱা সমস্যা আছে। সেই নিবনুৱা সমস্যা দূৰীকৰণৰ কাৰণে এই চৰকাৰে কি চিন্তা কৰিছে বা কৰিব সেইটো তেখেত সকলৰ কথা। স্মল স্কেল ইণ্ডাষ্ট্ৰি যিটো আছে সেই সম্পৰ্কত চৰকাৰে প্ৰত্যেক বছৰেই ঘোষণা কৰে। আগৰ কেইবছৰতো তেনেকুৱা দেখিছো কিন্তু স্মল স্কেল ইণ্ডাষ্ট্ৰিৰ পইচা থকা ঘোষণা কৰা হয় যদিও পইচা পাতি খৰচ কৰা আৰু কামৰ লগত কোনো মিল নাথাকে। স্মল স্কেল ইণ্ডাষ্ট্ৰিত নিবনুৱা যুৱক-যুৱতী সকলক, শিক্ষিত ডেকা সকলক নিয়োগ কৰাৰ কাৰণে বা স্মল স্কেল ইণ্ডাষ্ট্ৰি খুলি তাৰ জৰিয়তে বা সেই বিলাকৰ মধ্যমত কিছুমান নিবনুৱা ডেকা গাভৰুক নিযুক্তি বা সংস্থানৰ ব্যৱস্থা কৰিলে-হেতেন যদি তেনেহলে সদনৰ টকা খৰচ কৰাৰ যুক্তি আছে। কিন্তু বহুত ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে কৰ্মকৰ্ত্তা সকলে কি কৰিছে নকৰিলে বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কোনো খবৰ নেৰাখে। এনেকৈয়ে প্ৰত্যেক বিভাগে যদি হেমাহি কৰি থাকে আৰু বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয় সকলে যদি সেইবিলাকৰ কোনো খবৰ নকৰে কোন অফিচাৰে কি কৰে নকৰে যদি খবৰ নেৰাখে তেনেহলে টকা খৰচ কৰাৰ কোনো যুক্তি মই দেখা নাপাওঁ।

(অধ্যক্ষৰ আসনত উপাধ্যক্ষউপবিষ্ট হয়)

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বছৰে বছৰে এই সদনৰ ইমানবিলাক টকা খৰচ কৰাৰ কোনো যুক্তি মই বিচাৰি নাপাও। আমি সকলোৱে জানো যে অসম দেশখন বনজ সম্পদত চহকী। সৰুতে ইংৰা-জীত পঢ়া মনত পৰে 'আসাম ইজ ফুল অব ফৰেষ্ট, ৰিভাৰ্চ এণ্ড মাউনটেইনচ। ইমান বিলাক বন আছে গোটেই ভাৰতবৰ্ষ আৰু বিশ্বই জানে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ইমান বিলাক বনজ সম্পদ থকা সত্বেও বন বিভাগৰ চৰকাৰী কৰ্ম্মকৰ্ত্তা সকলৰ জৰিয়তে যোৱা কেইবছৰত অসমৰ বনজ সম্পদৰ যি ক্ষতি-সাধন কৰা হৈছে সেইটো দেখি চকুৰ পানী ওলাব খোজে। মই ১৯৮১ চনত গোৱালপাৰা জিলাৰ ঠায়ে ঠায়ে ভ্ৰমণ কৰিছিলো আৰু তাত বন বিভাগৰ গছ-গছনি বিলাক কাটি খালি কৰি দিয়া হৈছে।

শ্ৰী কুলবাহাদুৰ চেত্ৰী :—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে আটাইকেইটা বিষয়তে কৈ আছে। অলপ চমু কৰিলে ভাল পাও কিয়নো বহুকেইজন মাননীয় সদস্যাই কোৱাৰ মন আছে।

শ্ৰী আব্দুল শোভান :—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ জৰিয়তে বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনু-ৰোধ কৰিব খুজিছো যাতে আমাৰ যিবিলাক বনজ সম্পদ আছে সেই বিলাক দুই চাৰিজন কৰ্ম্মকৰ্ত্তাৰ ভুলৰ কাৰণে অতিসোনকালে ধ্বংস হব নোৱাৰে। অপৈনত গছ-গছনি বিলাক কাটি-ছিঙি উদং কৰিলে কিবা লাভ হব বুলি মোৰ বিশ্বাস নহয়। বন বিভাগৰ কাম হল বনজ সম্পদ ৰক্ষণাবেক্ষণ দিয়া । বেছি ভাগ ৰাজহ আমি ইয়াৰ পৰাই পাব পাৰো। দেশখন কেনেকৈ চহকী কৰিব পাৰো, দেশখনৰ অৰ্থনীতি কেনেকৈ টনকিয়াল কৰিব পাৰো সেইটোহে চিন্তা কৰিবলগীয়া বিষয় বুলি মোৰ ব্যক্তিগত অভিজ্ঞতাৰ পৰা কৈছো। তাৰ সলনি আনমেচিউৰ্ড কাঠ বিলাক নষ্ট কৰা হৈছে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু বেছি কবলৈ খোজা নাই। এইখিনি কবলৈ দিয়াৰ কাৰণে আপোনাক ধন্যবাদ জনাই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Mr. DEPUTY SPEAKER: I request the hon.members to be brief as today is the last day of the session. Many hon.members are willing to speak on this.

* শ্ৰী আফজালুৰ ৰহমান :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি এই ভোট আন একাউণ্টৰ বিত্তকে অংশ গ্ৰহণ কৰে কয়েকেটি কথা বলব।

---

*Speech not corrected.

মহোদয়, শিক্ষার ব্যাপারে আমরা ব্যয় করি মাত্র। ব্যয় করার জন্য টাকা দিতে আমাদের আপত্তি নাই। কিন্তু আমাদের এদিকেও নজর থাকা দরকার যে রাজ্যের প্রতিটি শিশু যাতে শিক্ষার আওতার মধ্যে পড়ে এবং তাদের মধ্যে যাতে উচ্চ শিক্ষার আগ্রহ জন্মাতে পারে এমন অবস্থার সৃষ্টি আমাদের করতে হবে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপনি জানেন যে আসামের এলপি স্কুলগুলির অবস্থা কি। এই স্কুলগুলিতে কোনও কোনও ছেলেরাকাপড় পরে যাচ্ছে-আবার কেউ কেউ অর্ধনগ্ন হয়ে যাচ্ছে-লেখাপড়া কি হচ্ছে বা হচ্ছেনা তা কারোর অবিদিত নয়। আর এই ব্যাপারে সরকারেরও কোনও মাথাব্যাথ্যা নাই। আমার মতে শিক্ষা বিভাগের প্রশাসনকে পুনর্বিন্যাস করা প্রয়োজন। মহোদয়, এক একটা অঞ্চলের স্কুলর যে এস আই থাকেন, তাঁর ঘাড়ে সেই এলাকার সমস্ত স্কুলের প্রশাসন এবং একডেমিক ব্যাপার-এর সমস্ত দায়িত্ব থাকে। ফলে, তারা কেবল প্রশাসনের ব্যাপারেই তাদের মস্তিস্ককে সম্পূর্ণভাবে ব্যয় করে, একডেমিকের দিকে নজর করার সময় তারা পায়না। ফলে তারা কেবল প্রশাসনের ব্যাপারেই তাদের মস্তিস্ককে সম্পূর্ণভাবে ব্যয় করে, একাডেমিকের দিকে নজর করার সময় তারা পায় না ফলে স্কুলের অনেক শিক্ষক এই অবস্থার সুযোগ নিয়ে শিক্ষাব্যবস্থায় নৈরাজ্যের সৃষ্টি করেছে। সুতারাং আমার মনে হয় এই বিভাগকে পুনরবিনাস করা প্রয়োজন।

মহোদয়, এম এল এ হিসাবে প্রায় ৫ বছর হলো অভিজ্ঞতা হয়েছে এবং দেখেছি যে রোজই গ্রামাঞ্চল থেকে স্কুলের গ্রান্টের জন্য লোকজন এসে এম এল এ দেরে ঘিরে থাকে। সরকার তো একটা স্কুল করে দেয়না আর যদি বা গ্রামের লোকজন ঘরে ঘরে ঘুরে ভিক্ষা করে বা নিজেদের অন্ন বাঁচিয়ে একটা স্কুল তৈরি করে-তার স্বীকৃতিপাওয়ার জন্য তারা এস আই ডি আই, দিশপুর-এই করে করে কোনও ফল হয়না। তাহলে এই কষ্ট করে লাভাটা কি হয়? আমি সরকারকে অনুরোধ করবো-এই ব্যাপারটা কি তারা দেখবেন? আমার মনে হয় এই ব্যাপারে সমস্ত ক্ষমতা দিয়ে প্রত্যেক জেল বা মহকুমা লেভেলে এক একটা কমিটী করে দিলে ভাল হয়।

মহোদয়, আমি দেখেছি যে স্কুলের ছাত্রদেরে পুষ্টিকর খাদ্য দেওয়ার ব্যাপারে যথেষ্ট টাকা খরচ হয় কিন্ত ছেলেমেয়েরা তার কিছুই পায়না। আর এই খাদ্য সাপ্লাই দেওয়ার জন্য ঠিকাদারদের বড় আগ্রহ। তারা এই কাজের ঠিকা পাওয়ার জন্য মন্ত্রী, এম এল এ প্রভৃতি সকলের পিছনে ঘুরা ঘুরি করে। সুতরাং আমার বক্তব্য হলো এই যদি সঠিকভাবে পুষ্টিকর খাদ্য ছাত্রদের মধ্যে বিল করা হয় তাহলে প্রাইমেরি শিক্ষা আর বাধ্যতামূলক করতে হবেনা-গরীব ছেলেরা এমনিতেই পড়তে যাবে।

মহোদয়, কৃষির উন্নতির জন্য অনেক পরিকল্পনা করা হয়েছে। কৃষকদের ইনসেনটিভ দেও-য়ার জন্য সরকার অনেক কথা বলেছেন। আমি মন্ত্রী থাকার সময় গ্রামের আনাচে কানাচে ঘুরে দেখার সুযোগ পেয়েছিলাম। দেখেছি একটু সুযোগ করে দিলে তারা ঘরে বসে বছরে আর কিছু না হলেও ভেন্ডা গুটি বিক্রী করে ১২০০ টাকা রোজগার করতে পারে। এই তো কিছুদিন আগে আমি হাইলাকান্দিতে দেখেছি যে কৃষকরা '৫০ পয়সা কেজি দরে ফুলকপি বিক্রী করছে। অথচ গৌহাটিতে ২·৫০ পয়সা কেজিতে বিক্রী হচ্ছে। টমেটো সেখানে ২০ পয়সা দরে বিক্রী হচ্ছে। গৌহাটিতে ২·৫০ পয়সা। এই তফাৎটা কেন হচ্ছে? এই তফাতের কারণ হলো যাতায়াতের অসুবিধা এবং ষ্টোরেজের অসুবিধা। সেজন্য আমি সরকারের কাছে অনুরোধ করবো যাতে বিশেষভাবে প্রত্যেক মহকুমার শাক সব্জির জন্য কোল্ড ষ্টোরেজের ব্যবস্থা করা হয়। আজ যদি সেই সুবিধা থাকতো তাহলে এইসব গরীব কৃষক যে সময়, মেহনত ও অর্থ ব্যয় করে এই ফুলকপি তারা ফলিয়েছিল তারা জলের দরে লোকসান দিয়ে বিক্রী করতে বাধ্য হতোনা। গরুকে খেতে দিয়ে তারা ফসলকে শেষ করতে বাধ্য হতোনা। আশা করি সরকার এই ব্যাপারে একটা মাস্টারপ্ল্যান তৈরি করে এই সমস্যার সমাধান করবেন। তাছাড়া প্রত্যে রেভিনিউ ভিলেজ লেভেলে ভি এল এ ডারযু যারা আছে তাদেরে সার ব্যবহার করার ট্রেনিং দিয়ে কৃষকদের অবগত করার কাজে যেন লাগাবার ব্যবস্থা করা হয়।

মহোদয়, ইরিগেশনের ব্যাপারে আমাদের একটা টেনডেনসি আছে যে অমারাসব সময় বড় বড় স্কীম হাতে নেই। পারমানেন্ট স্কীম করতে আমার আপত্তি নাই কিন্ত আমাদের মত রাজ্যে সব সময় বড় বড় স্কীম গড়ে তোলা আর্থিক কারণে বা অন্যান্য কারণে সময় সাপেক্ষে হয়ে উঠে। এম আই ডি সি

গঠনের পর আমারা দেখতে পেয়েছি যে তুলনামূলক ভাবে এতে জনসাধারণের বিশেষ করে ট্রাইবেল এরিয়ারত সুফল পাওয়া গেছে। কিন্তু এতেও দেখা গেছে যে অনেক ক্ষেত্রে জল ক্ষেত্রে ২।৩ বছর অপেক্ষা করতে হয়। কিন্তু কৃষকরা তো আর জলের জন্য পাঁচ বছর অপেক্ষা করতে পারেনা। আশাকরি সরকার একস কথা বিবেচনা করে ছোট ছোট স্কীম করে কৃষকদেরে সেচের জল দেওয়ার ব্যবস্থা করবেন।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মারজিনেল এবং স্মল ফারমারদের মাটি অধিগ্রহণের ব্যাপারে আমি কয়েকটি কথা বলতে চাই। তাদের ক্ষতিপূরণ যা দেয়, তাহা দেওয়া হয় নাই বরং তাদের রোজগার অধিগ্রহণ করা হয়েছে কারণ মাটি হারাবার পর পুনরায় মাটি কেনার সামর্থ্য বা ক্ষমতা থাকে না। যেমন গৌহাটি ইউনিভার্সিটির গাড়িগাও লোকদের মাটিরঅধিগ্রহণ করেছে, ক্ষতিপূরণ দিয়েছে, কিন্তু আজিও অবধি ওদের মাটি কেনা সম্ভব হয় নি যার জন্যে অধিকাংশ লোক রোজগারের জন্য খারাপ পথ বেছে নিয়েছে। এমন ধরণের অধিগ্রহণ করিলে খুব কম পরিবারের ছেলেমেয়েরা উপকৃত হবে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, তাই আমি অনুরোধ করি, সরকার এই সংলিষ্ট স্কীমে চাকুরী দেওয়ার ব্যবস্থা নেওয়া উচিত। তারপর কাছাড় পেপার মিলে স্থানীয় লোককে চাকুরী দেওয়া অথচ স্থানীয় লোককে অথবা যাদের মাটি অধিগ্রহণ করা হয়েছে তাদেরকে চাকুরী দেওয়া হলো না। অধ্যক্ষ মহোদয়, আসামে ইরিগেশন ডিপার্টমেন্ট এ বড় বড় স্কিম নেওয়া হয় যার আউটপুট পেতে ৫।৬ বছর লেগে যায় এবং যথার্থ আশানুরূপ হয় না অথচ তার সামান্য কিছু টাকা মাইনর ইরিগেশন এ খরচ করলে সেলেও টিউবেলও অন্যান্য স্কিমে এর মারফতে দ্রুত ফল পেতে পূরি এবং খরা হইতে রক্ষা পাওয়ার উপর হয়। অধ্যক্ষ মহোদয়, খরার অজস্র টাকা আমাদের খরচ করা হয়। অথচ মাইনর ইরিগেশনের উপর জোর দিলে এই টাকাগুলি আমারা বাচাতে পূরি।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আপনি জানেন আসাম কেবিনেত পাশ করিছিল যে, এন আর পি স্কিমের মারফতে ৫ কোটি টাকা রাস্তাও পুল ইত্যাদি খাতে ব্যয় করিবে। কিন্তু আচর্য এই সরকার সেই কেবিনেটের ডিসিশন মানেন নি। আনওয়ারা টাইমুর সরকারের সময় এন আর পি স্কিমে ১০ কোটি টাকায় এই ৫ কোটি টাকা পঞ্চায়েতকে দেওয়া হয়েছিল যাহা, পঞ্চায়েত পেলে প্রতিটি পঞ্চায়েতে ১ লাখ ইহতে ৭০ হাজার পর্য্যন্ত টাকা খরচ করিতে পারিত যাহা ২ থেকে ৫ শতাংশ টাকা অফিস একপেনডিসার হিসাবে ব্যয় করে পঞ্চায়েত কর্মীদের বেতন দিতে পারিত। কিন্তু এই টাকাগুলি পি, ডব্লিউ,ডি ইরিগেশন এবং ফ্লাড কনট্রলকে দিয়ে দেওয়া হলো এবং উহা কেমন করে কোথায় খরচ করেছে জনসাধারণ জানতেই পারলো না। অথচ এই টাকাটা দেওয়ার মূল উদ্দেশ্য ছিল গ্রামের লোকদের এমপ্লয়মেন্ট দেওয়া যাহা সম্পূর্ণ রূপে ব্যর্থ হয়েছে।

শ্রীকুল বাহাদুর চেত্রী :মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই বান নিয়ন্ত্রণ সম্পৰ্কত অলপ কথা কম বুলি ভাবিছো। বাৰিষা হোৱাৰ লগে লগে অসমত বানপানী হয়। বানপানী সমস্যাটো এটা বিবাট সমস্যা। ইয়াৰ এটা স্থায়ী সমাধান নোহোৱা পৰ্যন্ত অসমৰ উন্নয়ণৰ কাৰণে যি আঁচনি লোৱা হয়, সি কেতিয়াও ফলৱন্তী হব নোৱাৰে। এই বান নিয়ন্ত্রণ সম্বন্ধে আগতে বহুবাৰ আলোচনা বিলোচনা হৈছে। বহু কেইটা চাৰ্জেও কৰা হৈছে। চাৰ্জে কৰাৰ পিছত বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষই নিশ্চয় চেষ্টা চলাইছে যদিও এতিয়ালৈকে কিছু কিছু ঠাইত কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা হোৱা নাই। আমি দেখিছো বান নিয়ন্ত্রণৰ ক্ষেত্ৰত কিছু টকা ধৰা হৈছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্রণ বোৰ্ডৰ যোগেদি ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু ইয়াৰ উপনৈ বিলাকৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে সু-পৰিকল্পনাৰ প্ৰয়োজন। আমি ভাবিছো এই বিষয়ত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হব। অৱশ্যে বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষই অসমৰ বানপানীৰ এটা স্থায়ী ব্যৱস্থাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিছে। ৰাজ্যিক চৰকাৰে ইমান ধন খৰচ কৰি পৰিকল্পনা সম্পূৰ্ণ কৃতকাৰ্য্য কৰিব নোৱাৰিলে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰকে এই বিষয়ত প্ৰয়োজনীয় ধনৰ কাৰণে খাটিব লাগিব। ভাৰতৰ অন্যান্য প্ৰদেশত এই নৈবিলাক নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে বিভিন্ন ব্যৱস্থা লৈছে। এই ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু উপনৈৰ বানপানীৰ গতিৰ ফলত অসমৰ এটা বিবাট এলেকা সদায় বানপানীৰ কবলত পৰে। তাৰ কাৰণে চৰকাৰে বিভিন্ন প্ৰকাৰে ততপৰতাৰে সাহায্য ব্যৱস্থা লব লগা হয় অসমৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু উপনৈবিলাকত বহু বাৰ চাৰ্জে হৈছে। উদাহৰণ স্বৰূপে দক্ষিণ পাৰত বুঢ়ীদিহিং নৈত চাৰ্জে হৈছে। ঠিক সেইদৰে উত্তৰ পাৰতো চাৰ্জে হৈছে। সেই বিলাক বিপোৰ্ট চৰকাৰ ওচৰলৈ পঠোৱা হৈছে যদিও কাৰ্য্যকৰী হোৱা নাই। অসমৰ বানপানীৰ সমস্যাটোৰ স্থায়ী সমাধানৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিব লাগে যাতে স্থায়ী ব্যৱস্থা হয়।

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ৰাজহ বিভাগৰ শিতানত অলপ কথা কব বিচাৰিছো। এই ৰাজহ বিভাগৰ শিতানত যথেষ্ট টকা দিছে। বহু পৰিমাণে গাৱঁৰ ৰাইজ ৰাজহ বিভাগৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। গাঁৱলীয়া ৰাইজে এটা কথা জানে সেইটো হৈছে এচ, ডি, চি অফিচৰ বিষয়টো। তেওঁলোকে জানে এইটো হাকিমৰ কাৰ্য্যালয়। তাত তেওঁলোকৰ সা-সম্পত্তি, খেতি-বাতি আদি নানা ৰকমৰ ৰখণা-বেক্ষণৰ কথা থাকে। দেখা গৈছে যুগ যুগ ধৰি গাৱঁলীয়া ৰাইজৰ মাটিৰ কোনো নামজাৰি নহয়। বাপেক মৰি গল ককা দেউতা মৰি গল, কিন্তু ককা দেউতাকৰ নামত মাটি চিৰা ৰহীত থাকে। এই ব্যৱস্থাটোৰ অচিৰেবদ কৰিব লাগে। তাকে নকৰাৰ ফলত উপায়ন্ত খেতিয়কক কোনো বেংকে ধাৰ দিবলৈ আগবাঢ়ি নাহে। এচ, ডি, চি চাহাবৰ ওচৰত তেওঁলোকে মাটি কিমান আছে চাৰ্টিফিকেট বিচাৰি যায়, কিন্তু তেওঁলোকৰ নামত মাটি নাই। এইটো কিয় হৈছে? এচ, ডি, চি সকলক নামজাৰি কৰাৰ কাৰণে নিয়োগ কৰা হৈছে। তেওঁলোকে কিয় নকৰে? তেওঁলোকৰ কৰ্ম্মৰ প্ৰতি কিয় অৱহেলা? মানুহে মাটি কিনিছে আৰু সেই মাটিৰ নামজাৰি নাই। ককা দেউতাৰ নামত নামজাৰি কিয় চলি আছে। কিছুমান মানুহে ধাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কাৰণে, মাটি কিনা-বেচা কৰিবৰ কাৰণে, বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত আৱশ্যক বোধকৰি যেতিয়া আগবাঢ়ি আহে তেতিয়া মাটিৰ দাগ নম্বৰৰ প্ৰয়োজন। দাগ নম্বৰ বিচাৰি মুখানি টকা দিব লগা হয়। এনে ভাৱে গাঁৱলীয়া ৰাইজক শোষণ কৰা ব্যৱস্থালৈ ঠেলি দিছে। চৰকাৰে সুন্দৰ ভাৱে আঁচনি কৰিছে যে এই আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ কিন্তু দেখা যায় ৰাইজক শোষণ কৰাৰ বাহিৰে আন কোনো ব্যৱস্থা কৰা নাই গাৱঁলীয়া ৰাইজক চিৰিয়াখানাৰ জন্তুৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। চিৰিয়াখানাৰ জন্তুবিলাকে খাবলৈ নাপালে যেনেকৈ আপত্তি কৰিব নোৱাৰে, প্ৰচেচন কৰিব নোৱাৰে, দৰ্খাস্ত কৰিব নোৱাৰে কৰলৈ ভাষা নোহোৱাৰ দৰে। গাৱঁলীয়া ৰাইজক চিৰিয়াখানাৰ মাজত ৰখা হৈছে। সকলো বস্তু দিয়া আছে। সকলো শিতানৰ পৰা খেতিয়কক টকা দিয়া হৈছে, কিন্তু খেতিয়কে নাপায়। খেতিয়কৰ কথা, অভাৱৰ কথা প্ৰকাশ কৰাৰ কাৰণে কোনো নাই, কব নোৱাৰে। আমাৰ ৰাইজ কেনেকৈ দুখীয়া হৈছে সেই বিষয়ে কিতাপ এখন প্ৰকাশ কৰি উলিয়াইছিলো। সকলো বিষয় লিখি প্ৰচাৰ কৰা হৈছে।

ৰানপানী আহে। কৃষি বিভাগে মেটেকা গুচাবৰ কাৰণে টকা খৰচ কৰে। সেই টকা ৰাইজে নাপায়। এইটো কেনে কথা? কৃষি বিভাগে কৃষিৰ উন্নয়নৰ কাৰণে কিমান টকা দিয়ে, কিমান বিধান দিয়ে, কিন্তু সেই বিধানবিলাক খেতিয়ক সকলে নাপায় কিয়। খেতিয়ক সকলক উন্নত জাতৰ বিধান সাৰ দিয়ে, কিন্তু খেতিয়কে নাপায়। দুকা চুৰি কিয় হৈছে? এই দুকা-চুৰি কৰাত কোন আছে?

মীন বিভাগত দেখা যায় যে মাছ পোহাৰ কাৰণে একোটি চাৰচিডি পায়। কিন্তু চাৰচিডি গাৱঁ-লীয়া ৰাইজে নাপায় কিয়? দুইএজনে পায়, বাকী টকা বিলাক কোনে খায়? টকাটো ফিৰি যোৱা নাই। ৰাইজৰ নামত টকা মঞ্জুৰ হৈছে, সেই টকাতো কতো খৰচ হোৱা নাই। সেই টকা চৰকাৰ ঘৰলৈ ফিৰি অহা নাই। ইয়াৰ অৰ্থ কি? চহৰৰ সৰহ আট্টালিকাবিলাক সেই টকাৰে হোৱা বুলি কব নোৱা-ৰেনে?

কৃষি বিভাগে খেতিয়কৰ নামত বিনা মূল্যে বিধান দিয়ে, সেই বিলাক ত্ৰিশ মাৰ্চৰ দিনা বজাৰসমূহত বিক্ৰী হয় মোনে মোনে টনে টনে বিক্ৰী হয় তদন্ত কৰিবলৈ ব্যৱস্থা কিয় নলয়? এনেকৈ গাঁৱলীয়া ৰাইজক জৰ্জৰিত কৰি ৰাখিছে।

আবকাৰী বিভাগে মদ নিবাৰণৰ কাৰণে চেষ্টা চলাইছে। তেওঁলোকে মদ বেপাৰীৰ লগত চুক্তি কৰে। মাকেটিং পৰা ধৰি আনি টকা লৈ এৰি দিয়ে। এই ব্যৱস্থা কিয়? এই বিষয়ে পুলিচ বিভাগে জানে চৰকাৰে জানে, কিন্তু তাৰ ব্যৱস্থা নকৰে। ইয়াৰ ফলত যি সকলে টকা নিদিয়ে সেই সকলৰ ওপৰত অত্যাচাৰ চলায়। জনজাতিয় লোকক মদ বেপাৰ কৰাৰ কাৰণে নানা ধৰণে অত্যাচাৰ কৰে। এই বিষয়ত হয় মদ খোলা থাকক নতুবা ভাল ধৰণে বন্ধ হব লাগে। দুৰ্নীতি কৰি গাৱঁলীয়া ৰাইজক কষ্ট দিব নালাগে।

ৰাজহৰ শিতানত টকা দিছে আঁচনিসমূহ কাৰ্য্যকৰী কৰা হওক। ৰাজহ বিষয়া নিয়োগ কৰা হৈছে ৰাইজৰ সমস্যা দূৰ কৰাৰ কাৰণে, কথাবিলাক মাটি সমস্যা মীমাংসা কৰাৰ কাৰণে।

অৱশ্যে এইটো কথা ঠিক যে কিছু ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে চক্ৰ সমূহৰ বিষয়া সমূহক ইমানবোৰ কামৰ বোজা দিছে যে এজন বিষয়াই চিটিজেন চাৰ্টিফিকেট দিয়াৰ পৰা আটাইবিলাক কামেই কৰিব লগা হৈছে। চিটিজেন চাৰ্টিফিকেট দিব লাগিলে প্ৰথমে ফৰৱাৰ্ড কৰিব লাগে এনে দৰে পাচ বাৰ মান চহী কৰিব লাগে। এনেদৰে তেওঁলোকে ফাইলৰ মেথাপাকত সোমাই থাকিব লাগে। আনপিনে কলেজৰ লৰা-ছোৱালী বোৰেও চাৰ্টিফিকেট বিচাৰি তেওঁলোকৰ ওচৰলৈ যায়। সেই কাৰণে অস্থায়ী ভাৱে হলে চক্ৰবোৰত মাটি নামজাৰিৰ কাৰণে কিছুমান বিষয়া নিযুক্তি দিব লাগে। নামজাৰি সমূহ নোহোৱাৰ কাৰণে কত কিমান মাটি আছে জনা নাযায়। মাটিহীন লোক কোনবিলাক তাকো জনা নাযায়। আনহাতে চক্ৰ বিষয়া সকলৰ মিতিৰালিৰ বাবে বহুতো মৌজাৰে এক লাখ ডেৰ লাখলৈকে টকা দিব লগা হৈ আছে। অৱশ্যে বহুতো মৌজাদাৰৰ বৰখাস্ত ও হৈছে। ফলত ১০।১২ বছৰলৈকে ৰাইজে খাজনা দিব পৰা নাই। তাৰোপৰি কিছুমান মাটি এজমালি হৈ থকা বাবে একেজন মানুহেই গোটেইখিনি খাজনা দিব লাগে। ফলত খাজনা দিয়াত ব্যাঘাট জন্মে। এইখিনিতে এটা কথা কওঁ যে জনতা চৰকাৰে ফুলজাৰী মাৰি ১০ বিঘালৈ মাটিৰ খাজনা ৰেহাই দিয়াৰ কথ ঘোষণা কৰিছিল আৰু ৰেডিঅ, বাৰ্তাৰি কাকততো প্ৰচাৰ হৈছিল। কিন্তু চৰকাৰে এতিয়ালৈকে মাটিৰ খাজনা ৰেহাই দিয়া নাই। ফলত বহুতো মাটি নিলামত কংগ্ৰেচ চৰকাৰে জনতা চৰকাৰে কোৱাৰ দৰে দহ বিঘা মাটিৰ খাজনা ৰেহাই দিব লাগে সেইবিলাক মাটি এতিয়া বেলেগৰ দখলত আছে। কাৰণ জোৰ যাৰ মূলুক তাৰ। গতিকে দহ বিঘালৈকে মাটিৰ খাজনা ৰেহাই দিয়া হব নে নহয় সেইটো চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা উত্তৰ দিব লাগে। লগতে যিবিলাক মাটি এজমালি পট্টা হৈ আছে সেইবিলাক ভাগ ভাগ কৰি পট্টা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে যিবিলাক ঠাইত মৌজাদাৰ সকল বৰখাস্ত হৈ আছে সেইবিলাক ঠাইত পঞ্চায়ত কাৰ্য্যালয় সমূহত খাজনা লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কাৰণ খাজনা দিয়াটো তেওলোকৰ কৰ্ত্তব্য বুলি ভাবে। তাৰোপৰি একেলগে কেইবা বছৰ হৈ গলে বেছি টকা দিব লৈ অসুবিধা হয়। কৃষিৰ শিতানত মই কও যে আমাৰ বেছিভাগ গাৱলীয়া মানুহেই খেতিয়ক যদিও কিছুমান মানুহৰ মাটি আছে কিন্তু গৰু নাই। খেতিৰ সময়ত প্ৰায়ে চবকা আদি বেমাৰ হৈ গৰু মৰে। ফলত খেতিয়ক সকলে অসুবিধাত পৰে। তাৰোপৰি খৰাং বতৰ প্ৰাকৃতিক দুৰ্য্যোগ, খেতি পোকে অন্যান্য বস্তু ইত্যাদি বোৰ হৈ থাকে এই বিলাকৰ কোনো ইম্প্ৰিমোৱেন্স ব্যৱস্থ নাই। বাৰিষা কালত গৰুবিলাক আৰু এবিধ বেমাৰ হৈ মৰে। ডাক্তৰ সকলে কয় শামুকৰ বিজন খাই সেই বেমাৰ হোৱা বুলি। ফলত খেতিয়ক সকলে গৰু কিনিব নোৱাৰি আনক খেতি কৰিবলৈ দিব লগা হয়। নাইবা মাটি বিক্ৰী কৰিব লগা হয়। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত খেতিয়ক সকলক খেতি কৰাৰ সা-সুবিধা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজহ বিভাগৰ মই কেইটামান কথা কও। গাও অঞ্চলত চৰকাৰে ৰাস্তা বা মথাউৰিৰ কাৰণে যিবিলাক মাটি অধিগ্ৰহণ কৰিছিল সেইবিলাক মাটি এতিয়াও মালিকৰ নামতেই আছে। তেওলাকে তাৰ বাবে কোনো ক্ষতি পূৰণ পোৱা নাই। আনকি তেওঁলাকে খাজনা ভৰি থাকিব লগা হৈছে। নেচনেল হাইৱেৰ বাবেও মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হ'ল কিন্ত তাৰ মূল্য এতিয়ালৈকে পোৱা নাই। যি সমূহ ৰাস্তাঘাটত পট্টাৰ মাটি গৈছে সেইবোৰ পট্টাদাৰৰ পৰা কৰ্ত্তণ নোহোৱাত অধীক কৈ খাজনা ভৰি আছে এইবিলাক অসুবিধা চক্ৰ কাৰ্য্যালয়ৰ দ্বাৰা আতৰাব লাগে মই আগতেই কৈছো যে গাৱলীয়া ৰাইজে নিৰ্ভৰ কৰে চক্ৰ কাৰ্য্যালয়ৰ ওপৰত সেইকাৰণে চক্ৰ কাৰ্য্যালয় সমূহে যাতে ৰাইজৰ কাম কৰিব পাৰে তাৰ বাবে ব্যৱস্থা লব লাগে নহলে ৰাইজে কেতিয়াও শোষনৰ পৰা নিস্কৃতি নাপাব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কওঁ যে জনতা চৰকাৰৰ আমোলৰ পৰা শিক্ষা বিভাগত এটা এৰিয়াৰ দিয়া ব্যৱস্থা চলি আছে। কিছুমান স্কুলত শিক্ষক নিয়োগ হোৱা নাই কিন্ত এবছৰ দুবছৰ আগৰ পৰা এৰিয়াৰ মঞ্জুৰী হৈয়ে আছে। মোৰ সমষ্টিৰ এখন বালিকা বিদ্যালয়ত হিন্দী শিক্ষক নাছিল। তেনেস্থলত আজি দুবছৰৰ পৰা সেই স্কুলত হিন্দীশিক্ষক নাই। যদিও বৰ্ত্তমানে

৯ হাজাৰ ৮ শ টকাৰ মঞ্জুৰী লৈছে এবিয়া হিচাবে। হিন্দী শিক্ষক নথকাকৈ মঞ্জুৰী লৈ থকা বাবে হাই কোৰ্টত মোকৰ্দমাও কৰা হৈছে। ডি, পি, আই, ইন্সপেক্টৰ আদি বিষয়াৰ লগত লগ লাগি এবিয়াৰ শ্ৰদ্ধা কৰিলে। তাৰোপৰি দেখা যায় যে কিছুমান স্কুল প্ৰতিষ্ঠা নোহতেই অফিচৰ পৰা এবিয়াৰ লৈ আছে। গতিকে এই বিলাক কথা চৰকাৰে বিচাৰ কৰিচাৰ লাগে।

ছাত্ৰ আন্দোলনৰ বিষয়ে কও যে এই ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰসকলৰ দোষ নাই। যেতিয়া কোনো মঞ্জুৰী স্কুল-কলেজলৈ যায় সেই মঞ্জুৰীৰ ধন অনুপাতে কাম কৰা নহয়।

তেতিয়া ছাত্ৰ সকল বহি নেথাকি প্ৰিন্সিপালৰ ওচৰত আপত্তি দিয়ে। প্ৰিন্সিপালৰ সেই বিলাক বিষয়ত একো নকৰিলে পিচৰ ছাত্ৰ সকলে প্ৰিন্সিপালক ঘেৰাও কৰে। এই ধৰণৰ ঘটনা কেৱল কলেজ বিলাকতেই যে হৈছে এনে নহয় বিশ্ববিদালয় বিলাকতো এনে ধৰণৰ ঘটনা হৈছে। আনকি গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়তো এনেকুৱা ঘটনা হৈ আছে। এই বিলাক কথা কাগজে পত্ৰে ওলাইছে। এই বিলাক সচাঁ মিছা আমি নাজানো কোনো কলেজত চোৰাৰ বাবে টকা কোনো কলেজত লাইব্ৰেৰী বাবদ আৰু কোনো কলেজত অডিমবিয়ামৰ বাবে টকা দিছিল। মিছা হলে সেই বিলাকৰ প্ৰতিবাদ কৰিব লাগিছিল। সাধাৰণ দুনীতি বিলাকৰ কথা বাদ দিলেও যি বিলাক দুনীতিত বহুত টকাৰ কথা থাকে সেই বিলাক কথা চৰকাৰে চোৱা চিতা কৰিব লাগে। এই ধৰণৰ ঘটনাকে অকল চহৰৰ স্কুল বিলাকতে হৈছে এনে নহয় গাৱৰ স্কুল বিলাকতো এই ধৰণৰ ঘটনা ঘটিছে। হেডমাষ্টৰ, প্ৰিন্সিপাল সকল আহি তেওলোকৰ স্কুলৰ কাৰণে বিলডিং গ্ৰাণ্ট আদি নানা ধৰণৰ টকা বিলাক লৈ গৈ নিজা কামত লগায়। ছাত্ৰ সকলে শত্ৰুপক্ষক ব্যক্তি-ব্যস্ত কৰি তোলাৰ শেহত নিস্কৃতি পোৱাৰ বাবে ভাষা আন্দোলন বিদেশী খেদা আন্দোলনত ছাত্ৰসকলক যোগ দিবলৈ জগায় তুলিলে। আমাৰ শ্ৰীৰবমন দাস ডাঙৰীয়াই এটা কথা কৈছে যে বছৰৰ শেষৰ সময়ত গুৱাহাটীৰ হোটেল বিলাকত জাকে জাকে মানুহ আহি ভৰি পৰে। তেওলোকে তাত থাকি যি বিলাক টকা খৰচ কৰে সেই বিলাক কৰ পৰা খৰচ কৰে ? তেওলোকৰ শিক্ষা বিভাগৰ পৰা এই ধৰণেৰে টকা পায় বদলি বদলি পায়। এই ধৰণৰ দুনীতিৰ ব্যৱস্থা বিলাক বোধ কৰিব লাগে।

আমি দেখিবলৈ পাইছো যে কিছুমান মানুহ আন্দোলনৰ সম্পাদক হৈছে, সভাপতি হৈছে কিছুমান চৰকাৰৰ বিষয়া যি বিলাক মানুহক ডিচাৰ্জ কৰা হৈছে চাচপেণ্ড কৰা হৈছে সেই বিলাকেই গৈ আন্দোলনৰ নেতৃত্ব লৈছেগৈ। নিজৰ বদনাম বন্ধ কৰাৰ বাবে আগ ভাগ লৈ দেশ প্ৰেমিক হৈছে। এই ধৰণৰ দুনীতি বিলাক বোধ কৰি আমাৰ দেশখনক দুনীতি মুক্ত কৰিব লাগে। আমাৰ সাধাৰণ মানুহ বিলাকক উন্নয়নৰ কাৰণে চৰকাৰে টকা দিছে। এই বিলাক টকা যদি আমাৰ সাধাৰই মানুহ নাপায় কিছুমান চৰকাৰী বিষয়াই আত্মস্যাত কৰি থয় তেতিয়াহলে সেই বিলাক কথা বিচাৰ কৰি নেচাবনে ?

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু এটা কথা আপোনাৰ জড়িয়তে ডাঙি ধৰিব বিচাৰিছো। সেইটো হৈছে পুলিচ থানা বিলাকৰ কথা। আমাৰ দেশত থানা বিলাকৰ জন্ম হৈছিল সমাজত শান্তি স্থাপনৰ বাবে তাৰ পৰিবৰ্তে শাষণ চলাই থকা হৈছে। যিবোৰ চুৰি হাইকাজিয়াৰ কাৰণে এজাহাৰ দিয়ে সিয়ো টকা দিব লাগে আৰু যাৰ ওপৰত এজাহাৰ দিয়া হয় সিয়ো টকা দিব লাগে। এজাহাৰ দিব গলেই মুখচানি দিব লাগে। পুলিছে কেচ লৈ অহা যোৱাৰ কাৰণে টকা বিচাৰে। দুয়োপক্ষৰ পৰাই পুলিছে টকা লৈ শান্তি প্ৰতিমা কৰিব বিচাৰে। হাৰ দিওতাজনে টকা দিয়ে তদন্ত ভাল কৰিবৰ কাৰণে আৰু যাৰ ওপৰত দিয়ে তেওঁ দিয়ে তদন্ত নকৰিবৰ কাৰণে বা কেচ ঢিলাই দিয়াৰ কাৰণে। সাধাৰণ এজনী মানুহ টিউবওৱেলৰ পৰা পানী আনিবলৈ যাওতে মাটিৰ কলহটো ভাঙিলেও তাৰ কাৰণে গোচৰ দিবলৈ এজাক মানুহে উচটাই দিয়ে। ফলত যাৰ কলহ ভাঙিল সিয়ো টকা দিব লাগে যি ভাঙিলে সিও টকা দিবলগীয়া হয়। সেই কাৰণে এনেকুৱা ধৰণৰ গোচৰ বিলাক তদন্ত কৰিবৰ কাৰণে থানা বিলাকত ৰাজনৈতিক দলৰ মানুহ দি একোখন কমিটি কৰি দিব লাগে। এইটো কৰিলেই বাইজ কুচক্ৰীবিমানে থানাৰ শোষনৰ পৰা মুক্ত হব। মই ইমানকে কৈ সামৰণী মাৰিলো।

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ ঃ—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় মই ভূমি সংস্কাৰ বিষয়ে কেইটামান কথা উনৰ্দাকিয়াব খুজিছো লেণ্ড ৰেভিনিউ আৰু লেণ্ড চিলিঙৰ সম্পৰ্কত মই কেইটামান পৰামৰ্শ ডাঙি ধৰিব খুজিছো। আমাৰ দেশৰ প্ৰায় বিলাক মানুহেই যেতিয়া খেতিয়ক সেই কাৰণে ভূমি সংস্কাৰ দিশত গুৰুত্ব দিব লাগে। যিহেতুকে অসম চৰকাৰে মানি লৈছে আৰু সেই কাৰণে আমাৰ বৰ্ত্তমান চৰকাৰে মাটি ৰাষ্ট্ৰীয়-কৰণ কথা চিন্তা কৰিব লাগে। ৰাষ্ট্ৰীয়কৰণ কৰাৰ কথাতো অৱশ্যে টান। ইয়াৰ কাৰণে এটা ডাঙৰ বিপ্লৱ আনিব লাগিব। মাটিৰ যি খন লেণ্ড চিলিঙৰ আইন সেইখন সংশোধন কৰিব লাগে। বৰ্ত্তমানে থকা ৫০ বিঘাৰ পৰিবৰ্ত্তে ৩০ বিঘালৈ আনিব লাগে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে ভূমিসংস্কাৰৰ ক্ষেত্ৰত অসমৰ নাম আছে। অসমৰ পৰা জমিদাৰী উচ্ছেদ কৰিলে, ১৫০ বিঘাৰ পৰা নমাই আনি কৰিলে ৭৫ বিঘা, ৭৫ বিঘাৰ পৰা নমাই আনি কৰিলে ৫০ বিঘা। এতিয়া ৫০ বিঘাৰ পৰা নমাই আনি ৩০ বিঘা কৰিব লাগে। এইটো এটা পৰামৰ্শ হিচাবে মই চৰকাৰৰ ওচৰত ডাঙি ধৰিলো।

মই আৰু এটা কথা কব বিচাৰিছো যে মেডিকেল আৰু পাব্লিক হেল্থৰ সংক্ৰান্তত চৰকাৰে যি টকা খৰচ কৰে এই শিতানত সেই বিলাকৰ দ্বাৰা প্ৰকৃতে ৰাইজৰ উপকাৰত নাহে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে আমাৰ অঞ্চল বিলাকত এনে কিছুমান ডাক্তৰখানা আছে যি বিলাকত ডাক্তৰ বহুত দিন ধৰি নাই। ইয়াত যি বিলাক ঔষধ থাকে সেই বিলাক জনসাধাৰণক নিদিয়ে। ফলত সেই বিলাকৰ ম্যাদ উকলি যায়। হস্পিটালত ডাক্তৰ, কম্পাউণ্ডাৰ নথকাৰ কাৰণে বহুত সময়ত চকি-দাৰ জনেই ঔষধৰ নামত কিছুমান পানী-দুনী দি মানুহক পঠাই দিয়ে। সেই দৰেই বেজিৰো অৱস্থা হৈছে। যি বিলাকত ডাক্তৰ আছে সেই বিলাকৰ ডাক্তৰ সকলকো সাধাৰণ মানুহে কামত লগাব নোৱাৰে। ধনী মানুহেহে সেই সকলৰ পৰা কাম পাব পাৰে। যি বিলাক মানুহৰ মুখ টান সেই সকলে অৱশ্যে অলপ অচৰপ আদায় কৰিব পাৰে। আগতে কংগ্ৰেছ চৰকাৰ অসমত থাকোতে প্ৰত্যেক হস্পিটলতেই একোখন কমিটি কৰি দিছিল। হেলথ ইউনিট একোটাকৈ কৰি ৰাজ্যিক ডাক্তৰখানা বিলাকত একোখন কমিটি কৰিছিল। এই কমিটি খনে হস্পিটালত ঔষধ আছেনে নাই, ডাক্তৰ আছেনে নাই, মানুহে ঔষধ পাতি পাইছেনে নাই সেই বিলাক কাম চোৱা চিতা কৰিছিল।

আগতে এই কথা বিলাক ৰাইজৰ ফালৰ পৰা থকা কমিটিয়ে চাইছিল কিন্তু জনতা চৰকাৰৰ দিনত ৰাইজৰ কথাবোৰ চিন্তা কৰা বাদ দিয়াৰ ফলত এই কমিটি বোৰ নাইকীয়া হৈ গল। ফলত ডাক্তৰ সকলে নিজৰ ইচ্ছামতে কৰিবলৈ ধৰিলে। গতিকেই মই আমাৰ চৰকাৰক তুৰন্তেই এই কমিটি বিলাক কৰি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত চকু দিবলৈ অনুৰোধ জনালো।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যখনত দিনে দিনে বাঢ়ি অহা যক্ষ্মা বেমাৰলৈ চাই যিমান-বিলাক টি, বি হস্পিটাল হব লাগিছিল সেই অনুপাতে হোৱা নাই। গতিকে মই এই কথাই আমাৰ চৰ-কাৰক পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছো যে, এই বেমাৰৰ পৰা আমাৰ ৰাইজক সকাহ দিবলৈ অসমৰ প্ৰত্যেক মহ-কুমাতে একোটিকৈ টি, বি, হস্পিটাল পাতিব লাগে।

ইয়াৰ পিছত মদ নিবাৰণীৰ সংক্ৰান্তত আমাৰ মাননীয় সদস্য এজনে গভীৰ বেদনাত হলেও যি কথা কৈছে মই তাত একমত হবপৰা নাই। লুকাই চোৰকৈ আমাৰ ভদ্ৰলোক সকলৰ পৰা আৰম্ভ কৰি থানাৰ পুলিশলৈকে যেতিয়া সকলো লোকেই মদ খায় তেনে অৱস্থাত কোনো কোনো অঞ্চলক ড্ৰাই আৰু কোনো কোনো অঞ্চলক ওৱেট কৰি ৰাখি কোনো লাভ নাই। গান্ধীজীৰ দেশৰ মানুহ হিচাবে গান্ধীজীৰ আদৰ্শৰ প্ৰতি সন্মান জনাই ৰাজ্যৰ সকলো অঞ্চলকে ড্ৰাই বুলি ঘোষণা কৰি মদৰ প্ৰচলন বন্ধ কৰিব লাগে আৰু মদখোৱা সকলক দায়িত্বৰ পৰা ৰেহাই দিব লাগে। কিয়নো নিজে মদ খাই লোকক বাধা দিব কেনেকৈ ?

শেষত মই ৰেচম আৰু বয়ন বিভাগৰ ওপৰতে মোৰ বক্তব্য ৰাখি সামৰণি মাৰিম। আমাৰ অসমীয়া শিপিনীৰ "হাতে লৰকুৱা, মুঠিতে শলকুৱা" ঐতিহ্যৰ প্ৰতি লক্ষ ৰাখি গুৰুত্বপূৰ্ণ সহকাৰে এনে আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিব লাগে যাতে আমাৰ অসমীয়া তাঁতী বোৱাৰী সকল উপকৃত হব পাৰে। লগতে আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰী আফজলুৰ ৰহমান ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ নিচিনাকৈ মইও এই পৰামৰ্শই দিব খুজিছো যে, উৎপাদন অনুযায়ী যাতে বিক্ৰীকৰাৰ সুবিধাও পৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণে পাবপাৰে তাৰ যথাযথ ব্যৱস্থাও কৰিব লাগে মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আপোনিও জানে যে, আমাৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী শ্ৰীমতী ইন্দিৰা গান্ধীয়ে ইয়াৰ আগৰ বাৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী হৈ থকা কালতে ২০ দফীয়া অৰ্থনৈতিক আঁচনিৰ অধীনত আই, আৰ ডি, পি নামৰ এখন আঁচনিকৰি ইয়াৰ কাৰণে বিভিন্ন কেন্দ্ৰক আৰ্থিক অনুদনা আদি দিছিল। আমাৰ নলবাৰী সমষ্টিতো এনেকুৱা ভালেকেইটা কেন্দ্ৰ খোলা হৈছিল আৰু আমাৰ মন্ত্ৰী সভাত থকা কেইবাজনো তেতিয়াৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বিলাক চাই-চিতি নিতান্ত সন্তুষ্টি প্ৰকাশ কৰিছিল। মোৰ সমষ্টিৰ শালমৰাত এনে এটা কেন্দ্ৰ আছে। ইয়াত উৎপাদিত হোৱা কাপোৰ অকল ইয়াতে প্ৰচলন হোৱা নাই, আমেৰিকা, ৰাচিয়া আদি দেশলৈকো প্ৰেৰিত হৈছে। মহাত্মা গান্ধীয়েও যিহেতু কুটিৰ শিল্পত গুৰুত্ব দিছিল গতিকে উন্নত পদ্ধতি সংযোজি কৰি উৎপাদন অনুযায়ী বিক্ৰীকৰাৰ থিকমতে সুবিধা দিব পাৰিলে আমাৰ অসমীয়া শিপিনী সকল উপকৃত হোৱাই নহয় তাৰ জৰিয়তে ৰাজ্যখনেও প্ৰচুৰ বৈদেশিক মুদ্ৰা আয় কৰিব পাৰিব।

আমাৰ ভেটেৰিনেৰি বিভাগৰ ক্ষেত্ৰটো মই এটা কথা কব খুজিছো যে, আই, আৰ, ডি, পি স্কীম'ৰ জৰিয়তে আমাৰ গাওঁলীয়া হোৰা চহা মানুহ বিলাকক যি বিলাক 'জাৰ্চি' গাই আদি যোগান দিছে সেইটো কেতিয়াও বাস্তৱ সন্মত কথা হোৱা নাই। কিয়নো বহুত ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে, এই জাৰ্চি গাইবোৰ হঠাতে মৰি যায় আৰু যি ধৰণে এই বিলাকক আবদাৰ আৰু প্ৰতিপালন কৰিব লাগে সেইটো আমাৰ সাধাৰণ মানুহ বিলাকৰ কাৰণে সহজ সাধ্য নহয়। গতিকে আমাৰ গাওঁলীয়া হোজা মানুহ বিলাকক জাৰ্চি গাইৰ পৰিবৰ্ত্তে যদি অসমীয়াই বা আমাৰ থলুৱা গাই বিলাকহে যোগান দিব পৰা যায় তেতিয়াহলে তাৰ দ্বাৰা আমাৰ মানুহ উপকৃত হব আৰু তেওঁলোকৰ আৰ্থিক দিশত উন্নতিও হব। গতিকে এই আঁচনিত মই এই সংশোধনটো ঘটাবলৈ অনুৰোধ কৰি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Mr. SPEAKER : The House stands adjourned till 2—30 P.M to-day.

(The Assembly re-assembled after the Lunch Break at 2.30 P. M. with Hon'ble Speaker at the chair.)

Shri BINOY KUMAR BASUMATARY.—Mr. Speaker Sir, we have before us this Appropriation Bill; in clause (2) part of the last sentence says, "the sum of six hundred & ten crores, seventytwo lakhs and fiftynine thousand rupees towards defraying the several charges which will come in course of payment during the financial year 1983-84" Sir, the Finance Minister has said that he has sought this Vote-On-Account for six months. The language of the clause gives the impression that the entire amount may also be used during the entire financial year of 1983-84. Sir in the Rules of Procedure & Conduct of Business at page 89 the rule says, "The debate on an Appropriation Bill shall be restricted to matters of public importance or administrative policy implied in the grants covered by the Bill, etc. etc." Sir, this morning my friend, Shri Das rightly said that so much of money is proposed to be spent without taking the House into full confidence. It is true sir, We have not had the opportunity to go into the details of all the provisions that are sought to be utilised during the next year.

Therefore I have a feeling that this Vote-On-Account Bill also is sought to by-pass the Assembly. Another thing that we have noticed to-say, sir, in the Rules of Procedure & Conduct of Business for this Assembly that I have just now read, the points to be discussed by us will be recorded as policy; but sir as you know well that this morning the Treasury Benches were empty almost; not only that, Ministers also were not there except the Finance Minister and a few other Ministers however Chief Minister was there for some time in the morning, but he is not there now. So sir, when we are really to discuss about the policy that are implied in the Vote-On-Account demands and prescribe the guide line regarding the whole issue, regarding all the Heads of Demands proposed to be passed, I do not see the amount of seriousness on the part of the Treasury Benches. I do not know if we are already in a holiday mood. Now sir, I wish to go into a little detail in as short a time as possible. Coming to No. 3 under Administration of Justice, an amount of Rs. 1,75,94.000 has been provided. Sir, what is this administration of justice? I do not know if we can criticise the Administration of Justice which is not available in Assam to-day. How many thousands of cases are lying in the High Court, in the Civil and Criminal Courts or other lower Courts? If we were to discuss the policy on the matter of administration of justice we should have either been told what the Government had done and what the Government propose to do now. Sir, we do not have any idea unfortunately as to how the new Government propose to impart justice to the people of the State. For instance, our tribal people made a petition to the High Court last year on the issue of de-recognition of the Kathalguri M. E School, The reason for de-recognising the school was that the party in power or rather their supporters wanted to put one of their man as chairman of the School committee with the intention to drive out the Bodo-medium students from the school, while we were moving the administrative machinery right from D. P. I. down to D. I. of School to recognise the school and shift it. On this issue we have sought justice from High Court, but regret that justice has not yet been rendered to us. Likewise there were many more cases which I do not like to deal with now here. We only wish that "Government will come forward and tell us that they intend to do by 'Administration of Justice".

The next head is Election under which two crores of rupees have been sought to be passed. Sir, elections are already complete in the State. Of course, Government have yet to hold elections in some constituencies for both Assembly and Parliament. But I wish to say that these have been left out with a calculated motive. We hope 2 crores of rupees will be utilised properly.

Under the head 'land revenue and land ceiling', Govt. want Rs. 5,42,84,000. Again sir, this matter I wish to put up before the House that the Act of Assam Land & Revenue Regulation 1886, Chapter 10 got amended by Presidential order. While amending this order, the Central Govt. as well as the Govt. of Assam gave us the assurance that the tribal areas will be protected. We hope that the new Govt. will keep this assurance and employ a few Deputy Collectors to control the tribal belt and block where illegal encroachment had taken place

Next is the District Administration under Sl. 16, wherein Rs. 2,26,43,000 are sought to be passed. Govt. have already declared, rather the Governor of Assam while he was running the State under President's Rule, had declared that the District Administration would be reorganised and sub-divisional head-quarters would be created, and according to that declaration my constituency town i. e: Udalguri should have a sub-divisional head-quarter, but that has not been cleared for the sub-divisional head-quarters whereas Udalguri town has been encroached by illegal encroachers, and when we demanded that encroachment in the town should be removed and the town should be reorganised to make it fit for the sub-divisional head-quarter, Govt. did not comply with our request. They went a head with clearing some other land, Sir, where only the tribals will be evicted. Sir, we went this subdivisional headquarters for the benefit of the tribals but the policy of the Government has been to evict the tribals from the place where they are settled and in the name of giving benefit to the tribals the tribals will be evicted and they will be further pushed in the forests and illegal encroachers in tribal lands will be legalised and the benefit as a result will accrue to the non-tribals, illegal settlers in tribal belts and blocks. We hope the Government will remedy such injustices towards the tribals.

The next subject is about police. This is the department which has sought largest allocation of Rs. 25,34,48,000. Sir, this house had expressed a lot of misgivings about the working of the police and the Hon'ble Chief Minister had declared somewhere that he is going to reorganise the police and there will be two police districts in one civil district. I do not know what are the benefits of such dual district in one civil district. Whatever may be his reason, we wish him luck with a wish that they revamp the police organisation but even then this allocation of 25,34,48,000 for a period of 6 months is such a big amount that we have every fear that most of this amount will be wasted.

Then, Sir my friend Mr. Rahman has already said about Education. The atmosphere in the state in the educational field has absolutely gone, if I may say so, Sir, to dogs and this allocation of 75,96,09,000 are sought for Education. We wish to ask the Government pointedly whether with this amount the Government is going to encourage agitation again and if not what procedure and method are going to be employed to bring about an atmosphere of calm and quietness in the educational institution. Sir, if we examine the per capita utilisation of this grant we find that only Rs. 72/ per head falls for the population of the State. If we have 148 lakhs of people and Rs. 75,96,09,000 are to be used for them then the per capita consumption on Education will be Rs. 72/ and if 50% of the population in the State are students then of course it will be Rs 140/ per head. Sir, if we really wish to educate our children then Rs. 140 for the next 6 months per head is not enough for out students and I am sure that out of 75,96,09,000 there is a quantified amount for the tribal Sub plan. Sir, in this Education Department there is supposed to be an Additional D. P. I. for Plains Tribal Education but this office is located along with the office of the D. P. I. and this officer has not been successful to decide anything about the advancement of Education for the Plains Tribals. Sir, while we were in the Govern-

ment last time there was one Assistant D. P. I. who used to control all the allocations, appointments and everything about the Plains Tribals and therefore we find that in the Educational field the tribals are also very neglected.

Sir, the next subject is Labour and Employment. Recently some papers were circulated to us showing that unemployment amongst the tribals are 7% but Sir, till 1978 in Assam only 4.6 of the tribal quota have been fulfilled and therefore we have passed an Act which was supposed to ensure employment of the tribals but, sir, whatever Act that we might have passed that has been nullified by a super-legislative body or a super-legislative persons, i. e., the Legal Remembrancer of the State. Whatever provisions we have passed, this L/R of the State of Assam has nullified all the provisions of this Act. Not only that but out young boys and girls come and tell us that their names are not enrolled by the Employment Exchange officers unless some money is given to them. We hope, Sir, the Government will look into this serious lapse of administrative provisions.

Sir, the next is Relief and Rehabilitation. I am absolutely confused about this. Day before yesterday in the Supplementary Demand we had passed an amount of Rs. 348 lakhs for relief and rehabilitation, but this time for the next 6 months only Rs. 48,000 has been shown. Sir, I do not know whether something has gone wrong with the Relief and Rehabilitation Department or with the Finance Minister. In the Budget speech the Finance Minister has stressed repeatedly that the main job of this Government will be to provide relief and rehabilitation to the affected people. But here it seems to me as a lay man that 48,000 is not at all sufficient. In the budget for Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and others Rs. 2,90,65,000 is earmarked. According to 1971 Census figures we have 14 lakhs tribals in the State and if we devide this 14 lakhs it comes to Rs. 2·75 paisa per head. I do not know what I shall do with this 2.75. I am also included in this. So, I would like to draw the attention of the Government that if they are really to implement what they profess.

Mr. UMARUDDIN : It is not Rs. 2.75 p. it is Rs. 20/.

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI : I accept it. I am not very good in mathematics. I am thankful. Under head 58-Co-operation the total allocation is Rs. 7,50,00,000 or so. In this process some funds are alloted to the Subdivisional Officers of the Co-operation Department Sir, in case of Tribal Sub-Plan area, I am very much sure that the Assistant Registrar of Co-operative Societies goes and tells the villagers that such and such money is allotted for their area as whether they are interested or not they should get their Co-operative Societies registered so that half of the amount goes to them and the other half comes to him. If the Government institute an enquiry into the activities of the Co-operation Department they will find 80 percent of the funds allocated under Tribal Sub-plan is misutilised. In fact if an enquiry is instituted then we will be able to discover the inactivity of the Department. In this way Sir, I can go on criticising what the Government proposes to do next year. Last of all I want to deal with

68 Roads and Bridges. The allocation on Revenue is Rs. 16 crores and odd and on Capital outlay Rs. 14 crores the total is Rs. 30 crores Sir, we know that almost all the bridges were destroyed and whether it will be sufficient to repair these roads and bridges. Earlier we had experience that all the M. L. As being called while making allocation for making link roads and bridges under M. N. P But Sir, we regret to say this time that we have not been contacted yet by the Honable Minister incharge, P. W. D. and we do not know if there will be any road in our constituencies during this year or in the next 6 months. Last of all perhaps this will create a furor if we refer to 71, Capital Construction. This capital is a temporary capital. Whether this is required for permanant capital or for the temporary capital If it is meant for the temporary capital then Government should declare it as we desire a clarification from the Government on this. With these Sir, I conclude.

*Shri IBRAHIM ALI : Sir, I would like to speak a few words on this, I would like to draw your attention to item 68 Roads and Bridges. As you know Sir, Assam is a land of rivers. We have the least number of P. W. D. roads which are fit for plying buses throughout the year. We have a provision of Rs. 14.35,14,000. My suggestion would be that wooden bridges on the P. W. D. roads should be converted into concrete bridges. During last disturbances ample opportunity has been given to burn down the bridges constructed with timbers. I suggest, right now the process of conversion should start otherwise there will be heaps of burden on the Nation. So, when we sanction money on this we would suggest that the wooden bridges should be converted into R. C. C. bridges in phases and not all at a time. The second point is regarding Demand No. 28 Pensions and other Retirement Benefits. As we know Sir, the teachers of the L. P. Schools especially of the IIIrd and IVth category do not get their money even after their tragic death who suffer in this strained economic condition. I would request the Government that they should release all pension money and other money to the deserving candidates. There should be no hanky panky in this process. Another point is Fisheries. There is a lot of income from Fisheries. The serious point is that the demarcation and bounderies of the fisheries were made during 1935-47. During the last 30 or 35 years there have been a lot of changes in the topography and geography and within the boundaries of fisheries a number of villages have cropped up. Those persons who get the settlement come to the Government praying for remission as a lot of damages done to their income. My point is that Government should take up this matter and redemarcate the fisheries from which we earn income. Sir, another point is about Labour and Employment In Assam even today there is abundance of land. But the Labour and Employment Department have miserably failed in respect of Survey and Estimate of Rural Employment, which is termed as disguised employment. As you know Sir, 33 per cent of the rural people who depeed on agriculture are virtually in a pitiable condition. Even in agriculture they do not get the income they should have. My suggestion would be that the Labour Department should pay greater attention to the estimate and survey of the rural employment especially under agricultural sector and lay down the guidance that the surplus labour should be divided and taken to other source of employment such as cottage industries.

*Speech not corrected.

Sir, another point, Sericulture and Weaving. Government have divided areas into two traditional weaving areas and nontraditional weaving areas. Assam is passing through a very critical period where the indigenous people think there cultural tradition is being swamped. So, if in the nontraditional weaving areas. especial among people who are supposed to be foreigners, there is to be production then the Sericulture and Weaving Department should come with a master plan to spread the trade among those -who have been comparatively new in this field.

Another point, Sir, there is natural calamities by flood, by riot and arson and by erosion. From Sadiya to Dhubri there are as may 11 lakh people who reside in between the embankments of Brahma-Putra. They are our peopie. They are supposed to live with flood and with erosion. There is a 'natural calamities' head but what percentrage of money will be spent those people who have been eroded during the last three years? The Janata Government had the greatest privilege of uprooting those people. To rehabilitate those people is our bounden duty. How long those people will remain affected? Our Chief Minister was pleased to announce the Char Development Board. Char means those areas in between embankments. In the Relief and Rehabilitation Department and under the head 'natural calamities' special provision should be made for people affected by erosion.

Co-operation is an accepted form in India. Our co-operative societies have been burried specially under the heavy files of Supply Department. I have no grudge against Supply Department but even for simple reasons GPSS are taken to task. In Barpeta subdivision there are 46 GPSS and for your information about 30 GPSS are bankrupt, 17 are under the files of Supply Department and if they come to Supply Department, on the basis of cash reward, allotment of essential commodities are made. By case reward it means 'cha panir karone alop'. The supply of essential commodities should be made through co-operative societies. Special emphasis should be give in the context of the present situation and we must be ready to give the essential commodities through GPSS and co-operative societies. Supp-lies to south bank have been blocked for not only those who have been a party to election, those who have voted in election, but even those pepole who have not voted and opposed the election supply of essential commodities have been stopped for them also. My request to Government would be that GPSS should be revived to supply essential commodities in the accepted pattern in India and which have been the dream of Mahatma Gandhi Thank you, Sir.

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰৰায় প্ৰধানী ঃ— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই বাজেট প্ৰচিডিঙৰ ক্ষেত্ৰত

মাননীয় অধ্যক্ষ ঃ—বাজেট নহয়, ভোট একাউন্টচ্‌ ।

*শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী ঃ—ভোট অন একাউণ্টচ্ বা বাজেট যিয়েই নহওক আমি ইয়াৰ পৰা টকা চেংশ্যন কৰো। ইয়াৰ পৰা চেক্ৰেটাৰিয়টে পায় আৰু তাৰ পৰা বিভাগসমূহলৈ যায় আৰু বিভিন্ন চেলত সোমাই পৰে। মাইনৰ বিভাগ বিলাকে সময় মতে টকা নাপায়। কালচাৰেল এফেয়াৰ্চৰ কাৰণে কিছুমান মঞ্জুৰী দিয়া হয় আৰু সিবিলাক এবছৰৰ পাচত পায়। ফাংশ্যন হৈ যায় আৰু পিচৰ বিত্তীয় বছৰৰ পৰাহে টকাতো পায়। আন কিছুমান বিভাগ আছে সেই বিলাকতো সেই একে অৱস্থা। ফেমিলি এণ্ড চাইল্ড ওৱেলফেয়াৰ বিভাগৰ আঠোটা প্ৰজেক্ট আছে সেই বিলাকত কাম কৰা গ্ৰামসেৱিকা সকলে আজি আঠ মাহ ধৰি দৰমহা পোৱা নাই। মহিলা আৰু ল'ৰাছোৱালীৰ কাৰণে গাৱেঁ গাৱেঁ কাম কৰি আছে অথচ মহিলা কৰ্মী খিনিয়ে দৰমহা পোৱা নাই। কাম কৰি দৰমহা নাপালে তেওলোকে কি ইনচেন্টিভ পাব। মই বাস্তব অভিজ্ঞতাৰ পৰা কৈছো সেই চিচটেমটো ঠিক মতে চলাব লাগে। ইয়াৰ বাবে গতানুগতিকতা পৰিহাৰ কৰি হলেও উপযুক্ত ব্যৱস্থা লব লাগে। আন কিছুমান বিভাগৰ কথা একেবাৰে দুখ লগা। কিছুমান বিভাগৰ টকা ইয়াৰ পৰা গৈ ইমান দূৰ পায়গৈ যে বিৰোধী পক্ষৰ বন্ধু সকলে সমালোচনা কৰি থাকে। কৰাতো স্বাভাৱিক। মোৰ অভিজ্ঞতা আছে। তেনে ক্ষেত্ৰত টকাখিনি আৰু পোৱাৰ সময়ত টকা হৈ নাথাকে। ইয়াৰ কাৰণে ষ্টিয়াৰিং কমিটি কৰিব লাগে। দৰকাৰ হলে কেবিনেট শক্তিশালী কৰিবলৈ এনে কমিটি কৰা উচিত হব।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আন দুই এটা পৰামৰ্শ আগবঢ়াব খুজিছো। কোঅপাৰেটিভৰ নামত বহু কথা উঠিছে। ইণ্ডিভিজুৱেল কেপিটেলিষ্ট ইয়াত নাই। গতিকে কোঅপাৰেটিভ চাবা ইয়াত অন্য কোনো ৰাস্তা নাই। আমি নেশ্বনেল কনফাৰেন্স আদিত শুনিবলৈ পাওঁ যে 'দিয়াৰ ইজ নো প্ৰবলেম ইন দি ওৱাল্ড ইভেন ইন ইনডিভিজুৱেল ফেমিলি হুইচ্ছ কেন নট বি চোল্ড বাই কোঅপাৰেটিভ'। কোনো সমস্যাই সমাধান নোহোৱাকৈ নাথাকে। এইবিলাক ডাঙৰ ডাঙৰ কথা শুনো কিন্ও আচলতে কো-অপাৰেটিভ ব্যৰ্থ হৈছে। গালি খাইছে। সকলো ফালে ঠগ খাইছে। কো-অপাৰেটিভৰ ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ দন্দী। চেনী কল দিলে, জুট মিল দিলে, পলিয়েণ্টাৰ মিল দিব। মই চেয়াৰম্যান আছিলো কিন্তু দুখৰ কথা যে টাইম এষ্টিমেট মতে চৰকাৰে দিবলগীয়া শতকৰা পয়সষ্টি ভাগৰ ওপৰ টকা আজিলৈকে আহি নাপালে। ইয়াত চেয়াৰ চেলিং কৰি টকাখিনি কেন্দ্ৰীয় চকাৰৰ পৰা টাইম মতে নোপোৱাৰ কাৰণে অসুবিধা হৈছে। আচলতে ১৯৮২ চনৰ অক্টোবৰ মাহতে পোৱাৰ কথ আছিল। কিন্তু দিল্লীৰ পৰা আশাকৰা সময় মতে টকাখিনি নোপোৱাত অসুবিধাৰ সৃষ্টি হৈছে। দিল্লী চৰকাৰ, ৰাজ্যিক চৰকাৰ, আৰু ৰাইজ সকলোৱে কো-অপাৰেটিভো নাথাকিলে কো-অপাৰেটিভ নিশ্চয় ফেইল কৰিব আৰু এইটো ফেইল কৰা মানেই ডেমিক্ৰেচি ফেইল কৰা। এক্সিকিউটিভ, লেজিছলেটিভ আৰু জুডিচিয়াৰি এই তিনিটাই ডেমোক্ৰেচিৰ কাঠাম। এই তিনিওটা পৰ্য্যায়তে সুসংহত কাৰ্য্য নহলে ডোমোক্ৰেচি ফেইল কৰিব। কোঅপাৰেটিভো ফেইল কৰিব যদিহে সকলোৱে সহযোগ নাথাকে। তাৰ অবিহনে কো-অপাৰেটিভ ব্যৰ্থ হব। অপোজিশ্বন অনেই নন-কোপাৰেশ্বন নহয়। এই কামটো ভালেনটিয়াৰিং প্ৰচেষ্টাত হব লাগিব। তেনে ই সুফলদায়ক হৈ উঠিব আৰু ইয়াৰ মূল উদ্দেশ্য ৰক্ষা কৰিব পাৰিব। কিন্তু কোঅপাৰেটিভৰ ক্ষেত্ৰত নন্‌কোঅপাৰেশ্বন এইটো কেনে কথা আমি বুজি নাপাওঁ। মিলিত প্ৰচেষ্টাৰে হে অৰ্থনৈতিক পৰিবেশ, ৰাষ্ট্ৰীয় বা পৰিয়ালৰ বা দেশখনৰ অৱস্থা ভাল হোৱাতো আশা কৰিব পাৰি কাজেই আজি দেখা গৈছে যে আমাৰ বিভাগবিলাকৰ মাজত সমন্বয় নোহোৱা হৈছে। এজন ইঞ্জিনীয়াৰৰ কাৰণে কৈ কৈ মই ভাগৰি পৰিলো কিন্ও কোনো ফল নধৰিলে। আজি মন্ত্ৰী সকলে বিষয়া সকলৰ দ্বাৰা এন্‌লাইটেণ্ড হব লাগে। দেশখন অকল মন্ত্ৰী বা আই-এ-এচ অফিচাৰৰ নহয়। সকলোৱে দিহা পৰামৰ্শ মতেহে কাম বিলাক হলে ফলপ্ৰসু হব। যদি আমাৰ বিভিন্ন বিভাগ বিলাকৰ মাজত থকা ইন্টাৰলিংক ঠিক মতে পালন কৰা নহয় তেতিয়াহলে যি টকা খৰচ কৰা হব তাৰ দ্বাৰা আমি শতকৰা পাঁচ ভাগ কামো আদায় কৰিব পাৰিম বুলি সন্দেহ হয়। গতিকে প্ৰতি বিভাগৰ এটা কোঅপাৰেশ্বন থাকিব লাগে। এইখিনিকে কৈ যাতে চালিজাৰি চাই বৰাদ্দ কৰা টকাখিনি সদ্ব্যৱহাৰ কৰে তাৰ কাৰণে অনুৰোধ জনালো।

*Speech not corrected.

*Shri MOHAMMAD IDRIS (Minister) Sir, I am really grateful to all the hon-members who have taken part in the discussion on the Appropriation Bill. Since my friends have spoken in Assamese I would also like to deal with their arguments in Assamese.

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মহম্মদ আলী চাহাব গোৱালপাৰা জিলাৰ মাননীয় সদস্য আৰু কেইবাজনো সদস্যাই এই সন্দৰ্ভত আলোচনা আৰু সমালোচনা কৰিছে। আলি চাহাবৰ প্ৰথম কথা আছিল শিক্ষা বিভাগ। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত থকা যথেষ্টখিনি খেলিমেলিৰ কথা কেইবাজনো সদস্যাই উল্লেখ কৰিছে। প্ৰথম কথাটো হৈছে স্কুল সমূহক যি গ্ৰেণ্ট বা বিল্ডিং গ্ৰেণ্ট ইত্যাদি যাইকে প্ৰাথমিক স্কুল সমূহক দুহেজাৰ টকাকৈ অনুদান দিয়া হৈছিল। কিন্তু সেই টকা কোনো স্কুলতে সদ্ ব্যৱহাৰ হোৱা নাই বুলি মাননীয় মহম্মদ আলী চাহাবে কৈছে। এনেধৰণৰ আপত্তি অন্যান্য অঞ্চল বিলাকতো উঠিছে। আজি আমাৰ দায়িত্ব ভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ লগতে প্ৰথমে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত মনোযোগ দিব লাগিব এই কাৰণেই যে শিক্ষাৰ শিতানত আমাৰ বাজেটৰ প্ৰায় শতকৰা ত্ৰিশ শতাংশ খৰচ কৰিব লগীয়া হৈছে। আমি অহা বছৰটোৰ কাৰণে ধাৰ্য্য কৰিছো ১৫২ কোটি টকা কম বেচি পৰিমাণে। এই ১৫২ কোটি টকা শিক্ষা বিভাগৰ যাবতীয় কামত খৰচ কৰা হব। আজি শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত উন্নতি হোৱা নাই বুলি কলে অন্যায় কৰা হব। আৰু আমাৰ বন্ধু ৰসময়তাৰী ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে তেখেতৰ লগত মই একমত হব নোৱাৰো যে এই শিক্ষা বিভাগত দিয়া টকা বিলাক খৰচ কৰা হব আন্দোলনক ইন্ধন যোগাবলৈ নেকি? সেইটো মই মানি লব নোৱাৰো। শিক্ষক আমি জীয়াই ৰাখিব লাগিব। আৰু যিবিলাক অসুবিধা আছে সেইবোৰ আঁতৰ কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছে। আকৌ কৈছে যে শ্ৰেণী ভাজন দৃষ্টিৰে শিক্ষা প্ৰবৰ্ত্তন কৰা হৈছে। কিন্তু প্ৰকৃততে সেইটো নহয়। আজি পৰিস্থিতিৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত কিছুমান মানুহে ব্যক্তিগত কাৰণতেই হওক বা অন্যান্য কাৰণতেই হওক ৰাজ্যৰ বাহিৰলৈ নিজৰ লৰা-ছোৱালীক পঠিয়াই শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। সেইটো ব্যক্তিগত আৰু তেনে দৃষ্টান্ত আছে কিন্তু সেই বুলি এই চৰকাৰৰ শ্ৰেণী প্ৰবৰ্ত্তনৰ শিক্ষা কৰিব বিচাৰিছে যে সেইটো নহয়। আমাৰ ৰাজ্যত তেনে ধৰণৰ বৈষম্যমূলক শিক্ষা নীতি হৈছে সিইটো মই কব নোখাজো। অৱশ্যে মই মানি লম, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বহুখিনি উন্নতি কৰাৰ আৰু সুবিধা আছে আৰু থল আছে। আৰু যি-খিনি টকা বৰাদ্দ কৰা হয় সেই বৰাদ্দ কৰা ব্যয়খিনি ভাল ধৰণে পৰিচালনা কৰিব পাৰিলে আমি যে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অধিক উন্নতি কৰিব পাৰিম সেই কথা মানি লম। আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে আৰু বন্ধু সকলে যিবিলাক কথা লৈ আজি সদনত দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছে সেই পৰামৰ্শবিলাক যাতে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ভালদৰে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি আৰু গ্ৰহণ যোগ্য কথাখিনি কাৰ্য্যকৰী কৰিব পাৰি সেইখিনি আমি নিশ্চয় চাম। তাৰ পাচত আলি চাহাবে ফৰেষ্টৰ কথা কৈছে। এই বন বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত কোৱামতে ফৰেষ্টৰ বিষ্টৰ ক্ষতি হৈছে। ফৰেষ্টৰ ৰেভিনিউ ক্ষেত্ৰত কোৱা হৈছে যে ১৯৮১-৮২ চনত ১৫·২৪ কোটি টকা ৰেভিনিউ পোৱা হৈছিল আৰু খৰচ হৈছিল ১৩·৭৬ কোটি টকা সেই বিলাক ফৰেষ্টৰ নন টেক্স ৰেভিনিউ আৰু প্ৰিমিয়াম ইত্যাদিৰ পৰা এই টকা পোৱা যায়। ৰয়েলিটিও আছে।

সেই হিচাবে দেখা গৈছে ১৯৮১-৮২ আমাৰ ফৰেষ্টৰ বাজহলৈ বেচি টকা অহা নাই। ১৯৮২-৮৩ চনত ১৭·৫৭ কোটি টকা ব্যয় হৈছে আৰু খৰচ হৈছে ১৪·৬ কোটি টকা। অহা বছৰলৈ ধৰা হৈছে ২০ কোটি ·০৫ টকা আৰু খৰচৰ শিতানত ১৬·৫৯ কোটি টকা।

ইয়াৰ পিচত আলি চাহাবে কৈছে যে ফৰেষ্টত বিষ্টৰ ক্ষতি হৈ আছে। ৰাজহৰ সম্পৰ্কত কওঁ যে ১৯৮১-৮২ চনত ১৫·২৪ কোটি টকা আমি পাইছিলো তাঁত খৰচ হৈছিল ১৩·৭৬ কোটি টকা। সেই হিচাবে ফৰেষ্টৰ নন টেক্স ৰেভিনিউ অৰ্থাৎ ফ্ৰি প্ৰিমিয়াম যোৱা ১৯৮১-৮২ চনত খুব বেছি চৰকাৰী ভঁৰাললৈ টকা অহা নাই। সেইদৰে ১৯৮২-৮৩ চনত ১৮·৫৭ কোটি টকা আয় হৈছে ১৫·৩৭ কোটি টকা খৰচ হৈছে। আৰু অহা বাৰলৈ ২০·০৫ কোটি টকা হিচাবত ধৰা হৈছে আৰু খৰচৰ শিতানত ১৬·৫৯ কোটি টকা ধৰা হৈছে। বন্ধু সকলে উত্থাপন কৰা আলোচনাৰ পৰা ভালেখিনি কথা উদ্ভৱ

*Speech not corrected.

হৈছে। তেখেত সকলে ভাই কৈছে যে আজি মহলৰ নামত ফৰেষ্ট এস্কপ্লইটেশ্যনত বহুত টকা খৰচ হৈছে! বহু টকাৰ ৰয়েলিটি মৰা পৰিছে! এই সমূহ কথাখিনি চালি জাবি চাই চৰকাৰী ৰাজহ বৃদ্ধি কৰিবৰ কাৰণে অৰ্থাৎ ৰাজ্যখনৰ বিশেষকৈ বন সম্পদ আৰু বনাঞ্চল ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে অধিক ধন দিব লাগিব। মই এই কথা নুই নকৰো বন বিভাগৰ যি প্ৰশাসন আছে আৰু সেই প্ৰশাসনে কোনো ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰে এন নহয়, এই বিষয়ে আমি চিন্তা কৰিম। তেখেতে আৰু কেইবাটাও কথা কৈছে। তেখেতৰ লগতো আৰু কেইবাজনো সদস্যই কোপাৰেটিভৰ কথা কৈছে। এই বিভাগৰ কথা দুই এজনে উপেক্ষা কৰি কলেই নহব। প্ৰকৃত কথা মাননীয় সদস্য কবীৰ ৰায় প্ৰধানীয়ে কৈছে যে কঅপাৰেটিভ আৰু সমবায়ক বাদ দি অসম ৰাজ্যত উন্নত কৰিব কথা চিন্তা কৰিব নোৱাৰি। ময়ো তেখেতৰ লগত একমত। সেইকাৰণে ক'অপাৰেটিভৰ ব্যৱস্থা উন্নত কৰাৰ কাৰণে আমি অতিজৰে পৰা অৰ্থাৎ কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ দিনৰে পৰা নানা ৰকমৰ ব্যৱস্থা লৈ আহিছিলো। বৰ্ত্তমান যদি কোনোবাখিনিত শিথিলতা আছে তেন্তে তাক দূৰ কৰাটো চৰকাৰৰ কৰ্ত্তব্য হব আৰু সমবায় সমিতিবোৰ চৰকাৰৰ তলৰে অনা আৰু অত্যাৱশ্যকীয় বয় বস্তুৰ যোগান ধৰি গাও অঞ্চলৰ ৰাইজক সকাহ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হব। সমবায়ত নানা ৰকমৰ ত্ৰুটীয়ে দেখা দিছে। বৰ্ত্তমান যিটো এধক পৰিস্থিতি আছে আৰু নিৰ্দ্ধাৰিত নিৰ্বাচনৰ ম্যাদ পাৰ হৈ গৈছে এই কথাটো চৰকাৰে ভালকৈ চাব। এই অনুষ্ঠানটো নিকা কৰিবলৈ সদনৰ যিসকল সদস্য আৰু বাহিৰৰো যি সকল সকলোৰে সমূহীয়া প্ৰচেষ্টা নহলে ই সম্ভৱ হৈ নুঠিব। এই ক্ষেত্ৰত মই সদনৰ সদস্য বন্ধু সকলৰ সক্ৰীয় ভূমিকা আশা কৰিছোঁ ।

পঞ্চায়ত সম্পৰ্কেও বহু কথা কোৱা হৈছে, বিশেষকৈ আফজালৰ ডাঙৰীয়াই এই ক্ষেত্ৰত বহুত কথা কৈছে। গাও অঞ্চলৰ পঞ্চায়ত আৰু সমবায়ৰ অৰ্থনীতি উন্নত কৰাৰ পৰিকল্পনা কাৰ্য্যকৰী কৰাত যিটো শিথিলতা আহিছে সেইটো পুজীয়ে হওক বা কৰ্ত্তব্যৰ নিপুনতাত অভাবতেই হওক এই কথালৈ চৰকাৰে নিশ্চয় দৃষ্টি দিব আৰু পঞ্চায়তৰ কাৰনে স্থানীয় কৰ আৰু ৰাজহৰ পুজিৰ অসুবিধা যেনে বজাৰ আদিৰ আয় নপোৱা তেনেকুৱা অসুবিধাবোৰ দূৰ কৰাৰক্ষেত্ৰত সক্ৰীয়ভাবে চিন্তা কৰিব লাগিব আৰু বন্ধু সদস্য সকলে এই সম্পৰ্কে পৰামৰ্শ দিলে ভাল পাম। আৰু এটা কথা মাননীয় সদস্য বসুমতাৰী সদস্য সকলে এই সম্পৰ্কে পৰামৰ্শ দিলে ভাল পাম । আৰু এটা কথা মাননীয় সদস্য বসুমতাৰী ডাঙৰীয়াই ভাবিছে যে টকাখিনি বিধান সভাক বাইপাচ কৰি লৈ যাব বিছাৰিছে । ১৯৭৮ চনতো তেখেতে এই কথা কৈছিল আৰু ময়ো তেখেতক আশ্বাস দিছিলো আৰু এতিয়াও বিত্তমন্ত্ৰী হিচাবে আশ্বাস দিছো যে বাইপাচ কৰাৰ কথা নহয় । এই সকলোখিনি কথা তেখেতে ধ্যান সহকাৰে চাওক । স্পষ্ট বিধান সভাত এই বিষয়ে যেতিয়া আলোচনা হব তেতিয়াও তেখেতে আলোচনা কৰাৰ সুযোগ পাব। এই কথাটো মই ব্যক্তিগতভাবে কৈছো। সি যি কি নহওক।

On a matter policy my friend Mr. Basumatary has raised some pertinent point. He has raised a doubt about the decision of justice in the State. Sir, this is a very fundamental question he has raised and passed sueh remark which may constitute contempt of courts. Sir, High Court is meant for delibering of justice, this procedure is not only adopted in the state of Assam, this is a national procedure which we have adopted for administering justice through judiciary. The Judiciary of the country has got its highest respect and we cannot make any comment on this. There is no scope of apprehension that justice will not be delivered by the High Court of Assam and its district judges and Addl. District Judges.

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI : Sir, Justice delayed is justice denied.

*SHRI MD. IDRIS, (Minister, Finance) : Sir, this is a proverb no doubt and always this endeavour is made. Since my hon'ble friend has raised this point, our course is only to draw the attention of the Hon'ble High Court and that will be looked after by the Law Minster. He has expressed doubt about the relief matter. Sir, this relief matter about the grant No. 44 as he has said that only an amount of Rs. 48,000.00 has been earmarked for relief and rehabilitation which is absolutely a meagre amount. Sir, this is not a fact, this relief is in the budget since long and in those days we had a Relief and Rehabilitation Department and there was a Relief and Rehabilitation Directorate. This was done earlier only to give grants, relief to erstwhile East Pakisthan refugees and that Directorate is now wound up, and in the Social Welfare Department and amount of Rs. 48,000.00 is there for natural calamities. I have mentioned that an amount of Rs. 10 crores has been kept for riot victims but he has thought Rs. 3.40 crores is for flood relief. This amount is always there and in case there is any major havoc in that case always we have the right to approach Government of India for more fund. So for the riot victims we have provided Rs. 15 crores for the next year. This is under the Head of Account 46. Therefore, Sir, the Major head is Social Security and Welfare etc. we have provided Rs. 15·14 crores etc. Therefore, we have raised it in this way. Then Sir, there are some problems in revenue, and certain sectors required to be sorted out. I think we should not be totally disappointed in proeessing out those problems in Revenue Department. I think, Hon. members will agree with us and allow us to sort out those problems. Then Sir, there are some complaints, and the Hon. member, Shri Mathura Deka has very rightly pointed out to this House. It is really unfortunate that our people donot get their rights on lands. There is a proverb, and all of you know it very well, and my feeling here is that though, Mandals and S. D. C.s duties are to complete the mutation work without giving least trouble to the people living in the villages, but in practice they donot do that and give lot of trouble to our people. But our people should know it that mutation and cadestral works to be completed by the SDCs and Mandals etc. and our people are not supposed to approach them. If this is not done by them, then the work will have to be done by the DLR and in this way the process is to be completed. And there should not be any apprehension in any quarter that their land records work are not going to be done. So if any doubt, arises, this is to be removed, because it is their duty to complete the mutation works, Sir, my colleague, the Revenue Minister is not in the House now, and I am sure, he will look into it. Sir, the Hon. Member, Shri Bhumidhor Barman, has pointed out two important points one is land ceiling and the other one is to give financial help to the weavers. As regards land ceiling I would like to point out that we have reduced it to 150 bighas at first as ceiling limit and then to 75 and then to 50 bighas. It is suggested that it should be reduced to 30 bighas. It is a matter of policy and requires further scrutiny and examination by the Government. He has also stated about the 20 Point Programmes and financial reliefs to be provided to the weavers. It is really appreciable and the weavers of Sarthebari and Sualkuchi deserves special attention in regard to the development of cottage industries. Sir it is really encouraging to note that we have in our State Budget made provisions for this purpose. Simulteneously, allocations have

*Speech not corrected.

also been made from the Central Budget. From our State Budget, an outlay of Rs.3 crores have bren provided and from the Centre it is about Rs. 4 crores. Sir, I hope, our weavers will definitely be benefited from the financial allocations which will be made available to them. I will also take up the matter with the Planning Department for proper utilisation of funds by the weavers of Kamrup and other districts. Then Sir, another point has been raised by Hon. Member, Shri Purna Boro, regarding the benefits to be provided to the Scheduled Tribes and Scheduled Castes. He has stated that the present allocation is inadequate. In this connection, I would like to inform the Hon.Member that from our own Budget we have made provision for the welfare of Scheduled Castes and Schedule Tribes people from the Tribal Sub-Plan, in addition to the special central assistant. From our own Budget we have made provision for Rs 24.65 crores and from the special Central assistance it is about 4.15 crores. In this connection I would like to inform the hon. Members that in course of the next Budget Session the House will have ample opportunity to discuss in details about all the points again, As far as possible, I have covered all the points raised here in this House. Any points left out by me will be discussed further when all the demands will be placed before the House once again in the next Budget Session. Hon. Member, Shri Purna Boro has also pointed out about the grants which where not utilised in one of the Colleges of his area. I shall be glad if the Hon. Member gives me the name of the College.

Shri PURNA BORO: Sir, it is a College at Goreswar.

*Shri MD, IDRIS (Minister, Finance): Sir, I will take it up with the Education Minister. Hon. Member Shri Afzalur Rahman, has mentioned about the works of minor irrigation facilities. In fact, I have intentionally avoided this point, as becouse the Hon. Member, Shri Rahman was the helm of affairs of this Department few months and he knows the entire affairs of the Irrigation Department. I agree with him that the facilities of minor irrigation also deserve to be extended to the char and other backward areas of the State. It is a fact that minor irrigation facility is likely to accrue more benefits to the farmars than the major irrigation facilities. With these words, I would request the hon. Members to lend their support in passing the Bill. Any other point, which is not touched by me now will be discussed in the next Budget Session.

Mr. SPEAKER: Now, I will put the Motion. The Motion is that the Assam Appropriation (Vote-on-Account) Bill, 1983, be taked into considaration.

(The Motion is adopted)

Now, item No. 3 (C), consideration of the Assam Appropriation (Vote-on-Account) Bill 1983, clause by clause.

Now, I put clauses 2, 3 and Schedule of the Bill. Clauses 2, 3 and Schedule of the Bill do form part of the Bill.

(The Motion was adopted)

I, now put clause 1, preamble, enacting formula and short title of the Bill. Clause 1, preamble, enacting formula and short title of the Bill do form part of the Bill.

(The Motion was adopted)

*Speech not corrected.

Now, item No. 3 (D).

Md. IDRIS (Minister, Finance): Sir, I beg to move that the Assam Appropriation (Vote-on-Account) Bill 1983 be passed.

শ্ৰীহেমেন দাস ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথা কব বিচাৰিছো। আমি সদনত এপ্ৰয়েচন বিল পাছ কৰি দিছো। মই এটা কথালৈ বিত্তমন্ত্ৰী আৰু অন্যান্য মন্ত্ৰী সকলৰ দৃষ্টি আৰ্কষণ কৰিব বিচাৰিছো যে আমা উন্নয়ন মূলক কাম বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন বিভাগৰ মাজত যিটো সমন্বয় লাগে সেই সমন্বয়ৰ অভাব দেখা পোৱা গৈছে। ইয়াৰ কাৰণে উন্নয়ন মূলক কাম বিলাক যি গতিত হব লাগে সেই গতিত হোৱা নাই। লেহেম গতিত হৈছে। মই উদাহৰণ স্বৰূপ কব বিচাৰিছো যে জলসিঞ্চনৰ কাম কৰিবলৈ হলে ৰাজহ বিভাগৰো সহায় সহযোগ লাগে। সেই খিনি যদি ৰাজহ বিভাগে আগবঢ়াব নোৱাৰে তেতিয়াহলে জলসিঞ্চনৰ কাম হব নোৱাৰে। আমাৰ যি এন আৰ পি আঁচনি লোৱা হৈছে নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীক সহায় কৰাৰ কাৰণে, দিন মজুৰি সকলক সহায় কৰাৰ কাৰণে, সেই আঁচনিৰ কাম কৰিবলৈকো বিভিন্ন বিভাগৰ সহায় সহযোগ লাগে। এই বিভাগ বিলাকৰ মাজত সমন্বয় নোহোৱাৰ কাৰণেই এই আঁচনিৰ কাম ভালদৰে হোৱা নাই। যদিও এই আঁচনিৰ টকা বিলাক শিক্ষা, জলসিঞ্চন, গড়কাপ্তানী আদি বিভাগৰ জৰিয়তে খৰচ কৰিবলৈ দিছে, সমন্বয়ৰ অভাৱৰ কাৰণে এই বিলাক টকা খৰচ কৰিব পৰা নাই। সমন্বয়ৰ অভাবৰ কাৰণে উন্নয়নমূলক কাম বিলাক বাধপ্ৰাপ্ত হৈছে। গতিকে বিভিন্ন উন্নয়ন মূলক কাম বিলাক কৰোতে যাতে বিভিন্ন বিভাগ বিলাকৰ মাজত সমন্বয় হয় মই সেই আশা ৰাখিছো।

শ্ৰীম: ইদ্ৰিচ (মন্ত্ৰী) ঃ—মাননীয় সদস্যই যিটো পৰামৰ্শ ডাঙি ধৰিছে সেইটো যে প্ৰনিধানযোগ্য তাত কাৰো সন্দেহৰ অবকাশ নাই। কিন্তু এই বিজুতি কম বেছি পৰিমানে আগৰে পৰাই চলি আহিছে। নহলে মাননীয় সদস্যই এই অভিযোগ কেতিয়াও নোৱাৰিলেহেতেন। নতুনকৈ অহা চৰকাৰ তেখেতৰ বহুমূলীয়া পৰামৰ্শ পাই ধন্য মানিছে। এই বিলাক বিজুতি যাতে আতৰ কৰিব পৰা যায় তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হব।

শ্ৰীকেশৱ চন্দ্ৰ গগৈ (মন্ত্ৰী) ঃ—মাননীয় সদস্যই যেতিয়া ৰেভিনিউৰ কথা উল্লেখ কৰিছে সেই কাৰণে কবলৈ মই ঠিয় দিছো। জলসিঞ্চনৰ কামৰ লগত যে ৰেভিনিউ বিভাগৰ কাম জৰিত আছে সেই কথা মই স্বীকাৰ কৰিছো। ৰেভিনিউ বিভাগে মাটি অধিগ্ৰহণ কৰিলেও ৰাইজে নলা খান্দিবলৈ নিদিয়ে। এনেকুৱা যি বিলাক কাম আছে ৰেভিনিউৰ লগত সম্পৰ্ক থকা সেই বিলাক যথা সময়ত যিমান সোনকালে পৰা যায় চাম বুলি মই আজি সদনত আশ্বাস দিছো।

Mr. SPEAKER: Now, I put the Motion. The motion is that the Assam Appropriation (Vote-on-Account) Bill, 1983 be pleased

(The Bill is passed)

Mr. SPEAKER : Under Rule 246 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly, I nominate the following members to constitute the Committee of Privileges:—

1. Shri Nabin Chandra Kath Hazarika, Deputy Speaker.
2. Shri Md. Idris, Minister, Parliamentary Affairs.
3. Shri Golok Rajbanshi.
4. Shri Mahammad Ali.
5. Dr. Bhumidhar Barman.
6. Shri Altaf Hossain Majumdar.
7. Shri Danesh Ali.

Under proviso to Rule 198(1) of the Rules of Procedure and Conduct of Bussiness, I appoint Shri Nabin Ch. Kath Hazarika, Deputy Speaker as the Chairman of the Committee.

Under Rule 251 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly, I nominate the following members to constitute the Committee on Subordinate Legslation.

1. Shri Nabin Ch. Kath Hazarika, Deputy Speaker.
2. Shri Abdul Muqtadir Choudhury.
3. Shri Md. Bazrul Basit.
4. Shri Lambeswar Sonowal.
5. Shri G. C. Langthasa.
6. Shri Kaizasong.
7. Shri Tankeswar Dehingia.

Under proviso to Rule 198(1) of the Rules of Procedure and Conduct of Business, I appoint Shri Nabin Chandra Kath Hazarika, Deputy Speaker, as the Chairman of the Committee.

EMPLOYMENT REVIEW COMMITTEE

In pursuance of the Resolution adopted by the House on 24th March, 1983, I hereby nominate the following Members of the Assam Legislative Assembly to constitute the Employment Review Committee :—

1. Shri Joynal Abedin.
2. Shri Kirti Dutta.

3. Shri Maulana Abdul Jalil Choudhury.

4. Shri Baloram Nag.

5. Shri Rajen Timung.

6. Shri Shah Jalal Ali.

7. Shri Siba Buragohain.

8. Shri Silvius Condpan.

9. Shri Chandradhar Kalita.

And I appoint Shri Joynal Abedin, Member of the Assam Legislative Assembly as the Chairman of the said Committee. The duration of the Committee will be for the whole life of the Seventh Assembly and the Committee will function with effect from 28th March, 1983.

DISCUSSION UNDER RULE 301

*Shri BINOY KUMAR BASUMATARI : Sir, I beg to raise a matter under Rule 301 of the Rules of Procedure and conduct of Business in Assam Legislative Assembly relating to news item appearing in column 6 para 1 at page 4 of the Assam Tribune dated 20th March. 1983 under the caption "No proposal to ban AASU and AAGSP says Chief Minister. Sir,. if we go through the news reporting we find there " the Government have opened more police posts in the affected areas to give a sense of protection to those who had returned home and restart life. Each family has been given three bundles of CI Sheets and case grant of Rs. 2000 for construction of destroyed houses. School children who have lost books would be provided with books and their implements to start their schools."

Sir, this paragraph is probably following the statement on Neli massacre. But I wish to draw the attention of the House that according to this statement Government have opened more police posts. As we are sitting in Dispur we get the news that most of the police pickets posted in the disturbed areas have been withdrawn. Therefore, this statement dated 20th March, 1983 is contradictory to the present situation that we have learnt. Further, regarding three bundles of CI sheets claimed to have been

given by Government we are very sure that CI sheets in most of the cases heve not yet been given. We have come to learn that it will probably take another six months to get all the CI sheets. So Sir, if the Government has already given the CI sheets then the information that it will take another six months is incorrect. Therefore, Sir, this news has created confusion amongst us. We do not know whether this declaration relates to a particular area or whether it partains to Neli area. Therefore, Sir, I have raised this matter to get a clarification from the Government.

*Shri KESHAB CHANDRA GOGOI (Minister)—Mr. Speaker, Sir, hon'ble member Shri Binoy Kumar Basumatary has raised the matter under Rule 301 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to bring to the notice of the House a news item published in the Assam Tribune of March 20, 1983 under the caption "No proposal to ban AASU and AAGSP-says C. M." The news item mentions about grant of 3 bundles of CI sheets and cash grant of Rs. 2000.00 etc to the people affected by recent disturbances. Hon'ble member wanted to know if this scale of assistance would be applicable to all the affected people of the State or only to the victims of Neli area. In this connection, I would like to state that the rehabilitation assistance of 3 bundles of CI sheets and cash amount of Rs. 2000.00 totalling to Rs. 5000.00 would be made available to each affected family who lost their houses in the recent disturbances, in the whole State and not only to the victims of Neli area alone. Police out posts have also been opened in several places.

I would also like to apprise the hon'ble members of the House with the details of relief and rehabilitation assistance extended by the State Government to the persons affected in the recent disturbances.

Immediately on assumption of office, the Cabinet reconsidered the scale of rations and decided to increase the scale as follows :

(a) Rice—600 gms per adult per day

400 gms per minor (below 12 years) per day

*Speech not corrected.

(b) Pulsee—100 gms per head per day

(c) Salt—30 gms per head per day

The scale of edible oil already prescribed was considered adequate (30 gms per head per day).

Immediately after the relief camps were opened, detailed instructions were given to the Chief Medical and Health Officers as also to the Public Health Engineering authorities for taking necessary action to provide adquate health care including drinking water and sanitation facilities.

Government have communicated further financial assistance to the victims of current disturbances as follows :

(a) Free supply of books (both text books and exercise books) and one pair of dress to the school going children in the disturbance affected areas. Disbursement will be made through Education Department.

(b) Cash assistance at the rate of Rs. 750.00 per plough bullock to the maximum for a pair of plough bullock per affected family who have lost plough bullocks.

(c) Cash assistance by way of subsidy of Rs. 500.00 per milch cattle at the rate of one milch cattle per family for those who have lost milch cattle in the current disturbances. For supply of plough bullocks and milch cattle, A. H. and Veterinary Department has prepared a scheme to be operated by the said Department.

(d) Free supply of seeds at the rate of 10 Kgs per bigha up to a maximum of 3 bighas of land per affected family and free tracterisation and supply of fertilisers upto a maximum of 3 bighas per affected family as per scheme prepared by Agriculture Department to be operated by the Agriculture Department.

(e) Cash assistance at the rate of Rs. 50.00 for the purchase of utensils for those affected families who have lost their utensils in the disturbance.

(f) Supply of blankets up to a maximum of 3 blankets per affected family and cash assistance for purchase of clothes at the rate of Rs. 30.00 per affected person.

(g) Free supply of ration to the affected persons for a period of 3 months after their return to their respective villages, subject to a maximum of 4 months ration inclusive of their stay in the relief camps.

(h) A cash subsidy of rupee one per affected person per day as long as such person stays in the camp and also for period of 3 months after he returns to his villages.

LAYING OF THE ANNUAL REPORT AND ACCOUNTS OF THE ASSAM STATE WAREHOUSING CORPORATION

Mr. SPEAKER :— Now item No. 6.

Shri Md. IDRIS (Minister) :— Sir, I beg to lay the Annual Report and Accounts of the Assam State Warehousing Corporation for the years 1973–74, 1974–75, 1975-76, 1976–77 and 1977–78.

DECLARATION OF RESULT OF ELECTION TO VARIOUS COMMITTEES AND BOARDS

PUBLIC ACCOUNTS COMMITTEE

Mr. SPEAKER :— Before I pass on the item No. 7 I have to announce the result of election to the Committee of Public Accounts. The number of candidates being equal to the number of Members to be elected the following members have been declared elected unanimously to the Public Accounts Committee :

1. Shri Hemen Das
2. Shri Joy Chandra Bora
3. Shri Narad Kumar
4. Shri Kul Bahadur Chetri
5. Shri Binoy Kumar Basumatary

6. Shri Dileswar Tanti

7. Shri Ibrahim Ali

8. Shri Sisir Ranjan Das

9. Dr. Tarini Mohan Barua

And in pursuance of Sub-rule (I) of Rule 198 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly, I appoint Shri Hemen Das as the Chairman of the said Committee.

The newly constituted Committee will function with effect from 28th March, 1983.

COMMITTEE ON PUBLIC UNDERTAKINGS

I have to announce the result of the election of the Committee on Public Undertakings. There were 11 (eleven) contestants for the election to the Committee which was held in Room No. 3 of the Assembly Building at Dispur on 26th March, 1983. The following Members have been declared duly elected to the Committee on Public Undertakings :—

1. Shri Devananda Konwar

2. Shri Abu Nasar Ohid

3. Shri Borgoram Deuri

4. Shri Debesh Chakraborty

5. Shri Kabir Chandra Roy Pradhani

6. Shri M. Nurul Hussain

7. Shri Nurul Haque Chaudhury

8. Shri Tazamul Ali Laskar

9. Shri Upendra Nath Sanatan

And in pursuance of sub-rule (1) of Rule 198 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly, I appoint Shri Devananda Konwar as the Chairman of the said Committee.

The newly constituted Committee will function with effect from 28th March, 1983.

COMMITTEE ON ESTIMATES

I have the pleasure to announce the result of the election to the Committee on Estimates. There were thirteen contestants for the election to the Committee which was held in Room No. 3 of the Assembly Building at Dispur on 26th March, 1983. The following members have been declared to the Committee on Estimates :—

1. Shri Rookmini Kanta Roye
2. Shri Alit Chandra Boro
3. Shri Amir Hamcha Talukdar
4. Shri Durgeswar Patir
5. Shri Dharmeswar Hazarika
6. Shri Ismail Hussain
7. Shri Joy Chandra Nagbonshi
8. Shri Ketaki Prasad Dutta
9. Shri Kiran Borah
10. Shri Lekhan Lahan
11. Shri Mohan Basumatari.

And in pursuance of sub-rule (I) of Rule 198 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly, I appoint Shri Rookmini Kanta Roye as the Chairman of the said Committee The newly constituted Committee will function with effect from the 28th March, 1983.

COMMITTEE ON WELFARE OF SCHEDULED CASTES AND SCHEDULED TRIBES

I have to announce the result of the election to the Committee on Welfare of Schedule Casts and Schedule Tribes. There were fifteen contestants for the election to the Committee which was held in Room No. 3 of the Assembly Building at Dispur on 26th March, 1983. The following members have been declared to be elected to the Committee on Welfare of Scheduled Castes and Scheduled Tribes :—

1. Shri Dambarudhar Brahma
2. Shri Bimal Gayari
3. Shri Hem Prakash Narayan
4. Shri Lakhi Prasad Hazarika
5. Shri Luis Islari
6. Shri Nepal Chandra Das
7. Shri Prasad Chandra Dalai
8. Shri Purna Boro
9. Shri Puspadhar Pegu
10. Shri Raghunath Pamegam
11. Shri Tarini Boro

And in pursuance of sub-rule (1) of Rule 198 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly, I appoint Shri Dambarudhar Brahma as the Chairman of the said Committee. The newly constituted Committee will function with effect from 28th March, 1983.

THE BOARD OF MANAGEMENT OF ASSAM AGRICULTURAL UNIVERSITY

I have to announce the result of election to the Board of Management of Assam Agricultural University. The number of candidates being equal to the number of Members to be elected, the following Members have been declared elected unanimously to the Board of Management of Assam Agricultural University :—

1. Shri Mohammad Umaruddin

2. Shri Silvius Condpan

3. Shri Jiba Kanta Gogoi

THE ASSAM STATE HOUSING BOARDS

I have to announce the result of Election to the Assam State Housing Board. The number of candidates being equal to the number of members to be elected, the following Members have been declared elected unanimously to the Assam State Housing Board :—

1. Shri Md. Hussain

2. Shri Munin Sarma

3. Shri Satya Tanti

A United Democratic Front has been formed by seven Members in its meeting, namely Sarbashree Afzalur Rahman, Nurul Hussain, Mathura Deka, Md. Hussain, Md. Ali, Ismail Hussain and Chandra Dhar Kalita held on 26th March, 1983 by adopting a Resolution under the presidentship of Shri Mathura Deka. In this meeting Shri Afzalur Rahman was elected as Leader of the Group; Md. Hussain as the Whip and Md. Ali as the Secretary. The Front has substantially complied with the requirements for forming such a Group. Accordingly, I recognise this Front and accord the nomenclature of a Group for the purpose of the business of the House. The Group however, will not be entitled to all facilities available to political parties. If they desire sitting arrangment inside the House, this may be made.

Mr. SPEAKER :—Now Item No. 7. I rise, to condole the death of Shri Mitradev Mahanta, one of the foremost literateur of Assam who was also the Satradhikar of Letugram Satra in Sarbhaibandha, Jorhat. He was one of the strongest pillers of Assam Sahitya Sabha who dedicated himself for the cause of Assamese language, literature and culture. He has expressed the noble sentiment of Assamese language and culture in almost all his writings and particular reference man be made to the memorable lines like—"Chira Chenehi mor Bhasha Janani" which has been resounding in everybody's heart and will resound in all time to come. His many sided qualities have found expression in his other writings, particularly in humorous drama. His other important writings are—"Haidohi Biyog", Prachanna Pandava, Bolichalan, Amba, Biya Biparjoy, Kukuri Konar Ath Mangala, Lekolou Lani, Niboka Raja, Eta Churat, Tengar Bhengar, Checha Jwar, Achin Kathor Thora, Charan Dhuli, Military Prem, Tengori Aita, Mou Mahabharat, etc. He has to his credit also a number of important children literature. His creative writinigs have distinguished himself from many of his contemporaries. He has been awarded the title of "Sahityacharyya" for his noted dramatic and lyrical creations. He was the President of Assam Sahitya Sabha and made significant contribution to the development of this important and national organisation. It is indeed dificult to think of Assam Sahitya Sabha without Shri Mahanta.

Shri Mahanta passed away at the age of 89 and his death created a void in Assamese language and literature which will be difficult to fill easily. We condole the death of this distinguished son of Assam and convey our heart-felt sympathy to the bereaved family. I request the hon'ble Members to rise in their seats to observe two minutes' silence as a mark of respect to the departed soul.

(Whole House stood up and observed 2 minutes' silence.)

ADJOURNMENT

The Asssmbly was than adjourned sine die.

Dated Dispur,
the 28th March, 1983

P. D. Barua,
Secretary
Assam Legislative Assambly.

AGP. (L.A.) No. 1328/84—1400—29-3-85.